

Lübnan Cumhuriyeti
istifa edecek mi?

Kahire, 29 (A.A.) — "Misri", gazetesi, Lübnan Reiscumhuru nun istifa etmek tasavvurunda olduğunun rivayet edilmekte bulunduğunu haber vermektedir.

Güzel Sanatlar Şûrası

Ankara, 29 (Hususi) 1940 yılı bidayetinde bir güzel sanatlar şûrasının Ankara'da toplanacağı haber verilmektedir. Maarif Şûrasının muhtelif müzakerelerinde bu ihtiyacı meydana getirmiş olduğu bildirilmektedir.

Maarif Şûrası

Dünkü içtima ile faaliyetini sona erdirdi

Son toplantıda: muhtelif şehirlerimizde muhtelif ilim mevzularına ait beynelmül kongreler toplanması istendi

Bütün muallimlere hürmet ve muhabbetler sunuldu

Bir millî vicdan meselesi

Yazan: ASIM US

Büyük Millet Meclisinin yaz tatiline girdiği sırada kabul edilen eski istiklak kanununa ait tadiller yakında tatbik mevzisine girecektir. Bundan sonra İstanbul belediyesi şehrin imar projesi mucibince istiklak işlerine hararetle başlayacaktır.

Büyük Millet Meclisi yeni istiklak kanununu tadil edenler umumî menfaat namına ellerinden emlakı almamak kimlere bu malların halihazırda ki kıymetlerinin verilmesini bir prensip olarak kabul etmiştir. Bu suretle tasarruf hakkına karşı olan hassasiyetini göstermiştir. Büyük Meclisin bu meselesi bize İstanbul imar meselesi içinde ayrıca bir de millî bir vicdan meselesi bulunduğunu hatırlatıyor.

Millî vicdan meselesi dediğimiz bu şey ise istiklak sahalarında mülkiyet ile alakası bulunan Türk ve müslüman nüfusunun istiklaktan sonra tekâmül için yapılacak yerlerde emlak sahibi olmalarına imkân verecek bir tatbikat şekli bulunmaktadır. Devamı 10 uncu da

Bugünkü savımızda

İkinci sayfada:

Bir izmarite bir asır
Yazan: Toplu İğne

Beşinci:

Zemberek
Yazan: Sait Faik

Altıncı:

Şehirde neler olup bitiyor?
Yazan: Osman Cemal

AYRICA

Yedinci:

Kadın sayfası

Bugünkü yelken yarışları

Bu müsabakalara girecek Romen sporcuları dün şehrimize geldiler



Misafir Romen denizcileri kendilerini karşılayanlar arasında... (Yazısı 3 üncüde)

Ankara, 29 (Hususi) — Şûra saat 9.30 dakikasında toplantısını: Müsteşar İhsan Songunun reisiğince yapıp, plân komisyonunun yüksek öğretim hakkında hazırladığı esasları müzakere ve kabul etti. İlk sözü plân komisyonu reisi Mehmet Emin Erişkil aldı, rapor üzerinde umumî beyanatta bulunduktan sonra, İstanbul Üniversitesinin her

sene çoğalan talebe adedi ile daimî bir buhran geçirdiğini, bu buhranı bertaraf edebilmek için Ankara tıp fakültesinin bir an evvel açılışına zarurî olduğunu ve yüksek ziraat enstitüsüne bir de tabiiye şubesinin ilavesiyle yüksek mekteplerin daha verimli ve daha rahat çalışmalarını kabul olacağını ifade ederek: (Devamı 10 uncu da)

Hatay valisi

Vilâyet içindeki tetkiklerine başladı

Antakya, 29 (A.A.) — Vali Şükrü Sökmensüer vilâyet içinde tetkiklerine başlamış ve dün Arsuz ve Suveydede nahiyelerine giderek halkla görüşmüş, bu nahiyelerin ihtiyaçlarını, halkın dileklerini tesbit etmiştir.

Valimiz bugün de Köseyir köylerinde bir tetkik gezisi yapmış, bundan başka ilkokulları ve hîseyi ziyaret etmiştir.

ANTALYA VALİ MUAVİNLİĞİ
Antakya, 29 (A.A.) — Vilâyetimiz valî muavinliğine tayin edilen Akif İşcan buraya

Hatay Valisi Şükrü Sökmensüer gelmiş ve vazifesine başlamıştır.

Hitler Berline döndü

Bu âni avdet siyasi gerginliğe atfediliyor

Ribentrop da Salzburgtan Berline döndü (Yazısı 3 üncüde)

Londra - Paris - Moskova arasında

Erkânıharbiye görüşmeleri kararlaşdı

Paris, 29 (A.A.) — Havas ansının çok iyi bir membadan

grendiğine göre, Fransız ve İngiliz hükümetleri, Paris, Londra ve Moskova arasında genel kurmay görüşmelerinin açılmasına karar vermiş bulunmaktadır. Görüşmelerin başlaması tarihi hakkında sarîh malûmat verilmemekle beraber, Fransız askerî heyetinin pek yakında Moskova'ya hareket edeceği muhakkak gibidir. (Devamı 10 uncu da)

Dost Romanya Kralı Majeste Karol

İzmirde Efes harebelerini gezdi

İzmir, 29 (Telefonla) — Şehrimizde bulunan Romanyanın sayın hükümdarı bu sabah Veliht Prenş Mişel, refakatlerindeki zevat ve mihmandarlarıyla karaya çıkmışlar valî ve müstahkem kumandanı tarafından karşılanmışlardır. (Devamı 10 uncu da)

Başvekil Yerli Mallar sergisini gezdi

Dün akşam Ankaraya hareket eden Refik Saydam Haydarpaşadan tezahüratla uğurlandı

Şehrimizde bulunan Başvekil Refik Saydam dün sabah saat 10.30 da Galatasaray'a gitmiş, 11 inci yerli mallar sergisini gezmiştir.

Vekil, bir saat müddetle serginin bütün pavyonlarını ayrı ayrı tetkik ederek dolaşmıştır. Kendilerine her pavyon önünde izahat verilmiştir. Başvekil bilhassa Sümerbank, Yarınki İstanbul ve Hatay pavyonlarıyla çok alakadar olmuştur.

Ziyaret sonunda Başvekil sergiyi çok beğendiğini söylemiştir. Saat 11.30 da sergiden ayrılırken gazetecilere beyanatta (Devamı 10 uncu da)



Başvekil Refik Saydam sergide

İsmet İnönü

Yüksek mektepler kampını gezdi

Ankara, 29 (Hususi) — Cumhuriyetimiz İsmet İnönü dün akşam refakatlerinde refikaları, Dahiliye Vekili Faik Öztürk ve maiyetleri erkânıyla beraber Ankara Yüksek Mektep talebelerinin kamp kurduğu Bolgatköyünü teşrif etmişlerdir.

İnönü, kamp komutanı Binbaşı Mehmet Aliden kamp faaliyetleri hakkında izahat almış, daha sonra topçu kısmının bulunduğu yere gelerek çadırları gezmiş, talebe ile görüşerek onlara ayrı ayrı iltifat etmiş, kampa gördüğü muvaffakiyetten dolayı memnun olarak ayrılmıştır.

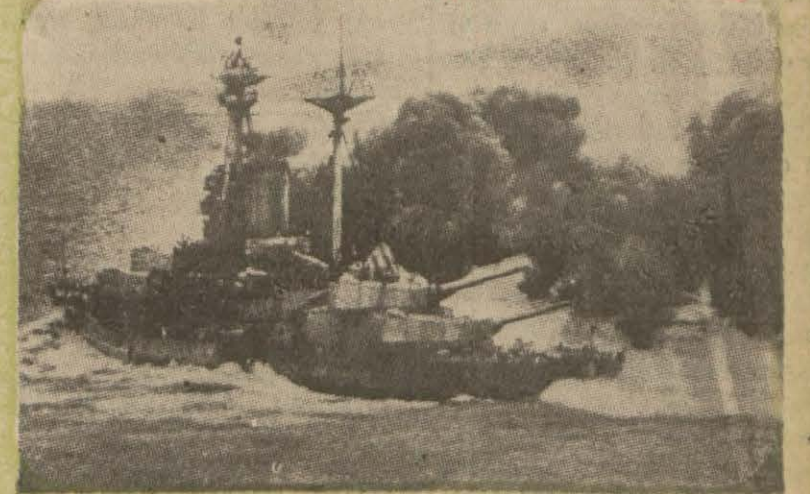
Gümrük ve Inhisarlar Vekilinin beyanati

Raif Karadeniz tütünlerimiz hakkında çıkarılan haberleri tekzip ediyor (Yazısı 10 uncu da)

Yeni tefrikamız

7 numaralı hücumbotunun maceraları

Denizler için harp



Bütün dünya yarı bir dünya harbinin çıkması ihtimali karşısında endişededir. Fransız kumandanlarından Binbaşı Kazal böyle bir harp patladığı takdirde bilhassa denizde cereyan edecek harp hareketlerini bir roman şeklinde tasvir etmiştir. Bu denizde harp romanı, istikbal harbinin en heyecanlı safhalarını okuyucularımızın gözleri önünde canlandıracaktır.

Her bir kelimesinde büyük bir heyecan duyacağınız bu yeni deniz tefrikamızı neşretmeğe başladık

Bu emsalsiz romanın bir tarafından gelişmiş güzel okuyacağınız satırlar yeni deniz romanımızın kudreti hakkında okuyucularımızı tatmin edeceği kanaatindeyiz!

Bugün sekizinci sayfada

Eyiye Güzele Doğrucuya

Bütün hesaplardan, hattâ hayattan küsürat kalkmıştır.

Metre usulünü kabul edeli seneler oluyor.

Buna rağmen belediye veya hükûmete mahsus idarelerden, tramvay ve tünel biletlelerinden 20 para, 30 para gibi küsürat kalkmadı.

Bu teltik hesap, insanları, istemiyerek suistimale sevk etmektedir. Haydi, diyelim, müstemlekeci bir zihniyetle hareket ettiği ileri sürülen eski şirketler bunu kasten yapıyorlardı.

Ya şimdi?

Biletçilerin para bozmak mecburiyetinde de olmamaları, hepimizi, kaç defa müşkül mevkilere koymuştur.

Küsürat kalkmalıdır.

Para vahidi kıyasısı bugün kurultur.

FİKRET ADIL

Hazar İstanbulda iken:

Bir izmarite bir asır!

YAZAN:

Toplu İğne

Eski tarih kitaplarımızda İstanbul "Harik.", lerine sayfalar ayrılmıştır. Şair Eşref:

Belâdr yangını İstanbul nisbet olundukta Kalır yanımda ehven ateşi Nem.'du nâdanın; Hususiyle geçen günkü hariki hanüman-sûzu Cehennem sandım altında görünce Babı fetvanım Diyerek onun hususiyetini, Ali Kâmi de:

Yangın, o bir ejder ki sayılmaz dili vardır, Bir kerre salar, sonra yalar, sonrası boşluk!

Diye umumî fecaatini anlatmış değiller miydi?

Cenap Şahabettinin biraz kebab kokan şu veciz nüktesine bile, eski İstanbullular sandık altına koşmağa sürükliyen yangınlar ilham vermemiş midir:

"Kasap dükkânlarında asılı duran budlarla ahşap evleri birbirlerine benzetirim: İkiisi de ateşe namzettir!,"

Eski İstanbul; yangını, âdeti, mevsimler gibi telâkki eder, birtakım hâdiseleri, vakaları birtakım büyük yangınlardan önce veya sonra oluşuna göre hesaplar.

Şehrin binalara, yapılara musallat olan yeni yangınları yazın bu sıcak günlerinde buraya dinlenmeğe gelen bir gazeteciye uzun uzadıya yazılar yazdıracak kadar korkunç değildir. Fakat ben, bu satırları, Bayan Halide Edib gibi "Arka Sokakları,, düşünerek yazmıyorum. "Marmaranın mavi derâğuşu içinde,, uyuyan adaların binlerce çamma kıyan son yangınlar için Hüseyin Rahmi Gürpınar'dan başka kimselerin birşeycikler yazmadığını gördüğüm içindir ki bunu mevzu seçtim. O çamlar ki yıllarca "Edebiyatı Cedide,, cilere ve onların çömezlerine ilham vermişti. Hâlâ, alaturka şarkılardan birçoklarının kötü güftelelerinde onların adı geçer. Vuslat arzularının, hicran duygularının ortaya dökülmesine vesile veren ada çamlarının, bu şiirimizin bir nevi ham maddesinin günün birinde cayır cayır çatır çatır yanıp kül olması karşısında hiç bir şey yazmayan şairlerimiz, ediplerimiz, az çok, çam devirmiş olmuyorlar mı?

Zavallı Ada çamları!

Bir zamanlar dallarına ârız olan hastalıklar, bir zaman evkafla şehremaneti arasındaki davalardan az mı çekmişlerdi? Nihayet susuzluktan dudakları çatlamış çöl şehitleri gibi yanıp çözüldüler. İnsana, bize "Aşık Kerem,, in yanıp kül olduğunu anlatır. Zamanımızda ise ateş, âşıkları değil, altında aşkın, vîsalin, hiç olmazsa, bol bol lâkırdı edilen çam dallarını yakıyor.

Cigaralarının daha sönmemiş izmaritlerini birer kundak gibi kullanan ve bu yüzden İstanbul en güzel parçalarından bir kısmını kel bırakan insanlar bulduğunu gördükçe vaktiyle ilân edilen tütün yasaklarını haklı görüyorum. Gerçekten bütün çamları yanmış veyahut yıkılmış adaları gözlerinizin önüne getiriniz: O zaman oradan bütün hayat, bütün neşe çekilecektir. Her taraf ağaçlandırılrsa Hayırsızadanım ufak bir Heybeli olabileceğini düşünebilirsiniz. Mevcut ağaçları ateşe verildikten sonra Heybeliadan bir Hayırsızadan ne farkı kalır?

Sami Paşa zade Sezai Bey,

"İki yüz elli kuruşa bir asır,, başlıklı bir yazısında Küçük Çamlıcanın güzel koruluğunu tasvir eder. Muharrir, birkaç sene için İstanbuldan ayrılmış, Londra'ya gitmiştir. Oradan dönüşünde yine Çamlıcaya çıkar ve sevip beğendiği koruyu yerinde bulamayınca oradan geçenlerden birine sorar:

— Bu ağaçlara ne oldu? Yolcu, omuzlarını silkerek alâkasız bir cevap verir:

— Ha, onları mı, der, geçen yıl iki yüz elli kuruşa kesiciye sattım!.

* * *

Bu sene Ankaradan İstanbulla gelen yolcular da geçen yıl çamlarla bezenmiş bıraktıkları Çam Limanının dört bin, beş bin ağacını haksız, gafil, ve izansız bir cehennem ateşinde kavrulmuş buldular.

Küçük Çamlıcanın baltaya kurban giden korusu iki yüz elli kuruşa satılmıştır. Çam Limanının o canım çamlarının koyu renkli külleri karşısında ise şöyle düşünüyorsunuz:

— Bir asır, bir izmarite kurban gitti!

TOPLU İĞNE

Apartımanlara gece vakti giren çocuk

Dün yakalanıp adliyeye teslim edildi

Mehmet Emin adında 11 yaşında bir çocuk hırsız yakalanmış, dün adliyeye teslim edilmiştir.

Mehmet Emin Beyoğlu ve civarındaki birçok apartımanlara gece vakti pencere ve balkonlara tırmanarak girmiş, eline geçirdiği para, mücevherat ve elbiseleri çalmıştır. Mehmet Emin geçenlerde yakalanmış, fakat karakola götürülürken kaçmıştır.

Dün iki bekçi refakatinde sıkı sıkı muhafaza edilerek adliyeye getirilen bacaksız, birinci sulh ceza mahkemesine verilmiştir.

Çocuk, mahkemenin kararından sonra "Ankara cürüm çocukları islahi,, ne götürülecektir.

İkmal imtihanları günleri değişmiyor

Kayıt ve kabul muamesesi bir Eylülde başlıyor

Maarif Vekâletinin okulların ilimlerdeki ders yılı başından itibaren derslerini öğleye kadar yapmaları ve tedrisat müddetini de uzatmaları etrafında maarif şurasına yaptığı teklif kabul edilmiştir.

Dün çıkan bir gazetede bu karar karşısında ikmal imtihanları günlerinin değiştiği ve 15 ağustostan itibaren ikmal imtihanlarına başlanacağı yazılmıştır.

Bu haber asılsızdır. İkmal imtihanlarına bir eylülde itibaren başlanacaktır. Vekâlet'in buna ait evvelce verdiği kararda hiç bir değişme yapılmamıştır.

Kayıt ve kabul işine de bir eylülde itibaren başlanacak, on sekiz eylülde nihayet verilecektir.

Paylaşılamiyan çocuk davası

Nermin tekrar annesine iade edildi

Annesi Fatma İlhan teslim edilen "Paşlaşılamiyan çocuk,, Nermin, dün, Mehmet Alinin evine giden zabıta memurları tarafından alınarak annesine teslim edilmiştir.

Bu sefer çocuğunu hiç de kaçırtmak niyetinde olmayan Fatma İlhan mahallebiciden izni kaybettirmek maksadıyla bir köye çekilecektir.

Demir spor kaptanı Necdet

400 lira kefaletle tahliye edildi

Geçen pazar Kadıköy stadında oynanan Demirspor - Galatasaray şampiyonluk maçında kendilerini dışarı çıkarmak isteyen hakem Tariht yumrukla yaralamak suçundan Demirspor kalecisi Necdet Kadıköy sulh hâkiminin kararıyla tevkif edilmişti.

Maznun Necdet dün tekrar tahliye talebinde bulunmuş ve 400 lira kefaletle tahliyesine karar verilmiştir.

Parayı adliye veznesine hemen yatıran Necdet, serbest bırakılmıştır.

Hakem hakkındaki kat'î rapor yarın alınacak ve iş, kanuni seyrini takiple ait olduğu mahkemeye intikal edecektir.

Küçük esnafa yardım

Yarın Ticaret Odasında toplantı yapılıyor

Az sermayeli küçük esnafa yardım edilmesi ve bunlara kolayca kredi temini için yarın Ticaret Odasında mühim bir toplantı yapılacaktır.

Bu toplantıda Sanayi Umum Müdürü Reşat, Halk Bankası Umum Müdürü Ata Evcim de hazır bulunacaklardır.

Bilhassa Halk Bankasının esnafa yapmakta olduğu kredilerin genişletilmesine çalışılacaktır.

Liman işçileri namına giden mümessil

Umum Müdürlükçe vazifesine nihayet verildi

Limanda çalışan tahmil, tahliye ameleleri maliyenin kendilerini işçi sayarak fazla vergi almağa kalkması üzerine Ankara'ya bir mümessil göndermişlerdir. Ameleler kendilerinin hamal olduğunu, işçi olduklarını iddia etmektedir.

Fakat, aralarında para topluyarak Ankara'ya gönderdikleri Hüseyin isimindeki amele mümessiline liman işletmeleri umum müdürlüğü tarafından isten el çekirtilmiştir. Buna sebep, burada umum müdürlük varken, amelenin Vekâlete şikâyet gitmesidir.

Satie tahkikatı evrakı

Satie yolsuzluğunun müddei-umumilikçe hazırlanan iddianamesi pazartesi günü bitirilerek sorgu hâkimliğine gönderilecektir. İddianame 50 sayfayı geçmiştir.

Diğer taraftan sorgu hâkimliğinin izahat istediği müesseseler cevaplarını tamamen vermişlerdir.

ŞEHİR İÇİNDE

Leylî ücretleri tesbit edildi

En az ücret 100, en yüksek 206 lira

Çocuklarını leyli olarak okutmak isteyen anne ve babalara kolaylık olmak üzere Marif Vekillîği, bütün vilâyetlerdeki yatılı mekteplerin ücretlerini bildiren bir liste hazırlamıştır. Bu listeye göre mekteplerin ücretleri şöyle tesbit edilmiştir:	Izmir l. Er. lisesi	206
Adana kız lisesi	Kabataş lisesi	206
Adana erkek lisesi	Kandilli kız lisesi	206
Afyon lisesi	Kars lisesi	155
Balıkesir lisesi	Kastamonu lisesi	145
Bursa lisesi	Kayseri lisesi	165
Denizli lisesi	Konya lisesi	155
Diyarbakır lisesi	Kütahya lisesi	134
Edirne lisesi	Sivas lisesi	155
Erenköy kız lisesi	Trabzon lisesi	150
(180 ilk kısım)	Yozgat lisesi	145
Çamlıca kız lisesi	Bursa kız öğretmen okulu	165
Erzurum lisesi	İstanbul kız " "	206
Galatasaray lisesi	Aydın okulu	145
Gaziantep lisesi	Bilecik okulu	134
Haydarpaşa lisesi	Bolu okulu	145
İzmir kız lisesi	Buca okulu	206
	Çanakkale okulu	155
	Manisa okulu	155
	Maraş okulu	145
	Niğde okulu	124
	Ankara İsmetpaşa kız Enstitüsü	206
	Elâzığ Kız Enstitüsü	100
	Üsküdar Kız Enstitüsü	206

Universiteye yeni asistanlar alınacak

Bir sene namzet çalışanlar ertesi sene asli kadroya geçecekler

İstanbul Üniversitesinin muhtelif fakültelerine bu yıl yeniden asistan alınacaktır. Bugünkü Üniversite bütçesinde 20 başasistan 60 lira maaşlı, 25 birinci sınıf asistan 50 lira, 15 tane ikinci sınıf 40 lira, 75 tane üçüncü sınıf 35 lira, 50 tane dördüncü sınıf 30 lira maaşlı asistanlık mevcuttur.

Asistanlığa tayin edilenler evvelâ bir yıl namzet olarak çalışacaklardır. Bu müddet zarfında muvaffakiyet gösterdikleri Vekâletçe sabit olanlar esas kadroya asli asistan olarak geçirileceklerdir.

Memuriyetten asistanlığa geçenlerin asistanlık müddetleri kidede sayılacaktır.

İki çingene genci arasındaki aşk 20 şahitle dün mahkemeye intikal etti

Dün adliyeye, akraba olan iki çingene genci arasında geçmiş bir aşk macerası intikal etmiştir.

Zincirlikuyu çingenelerinden Mehmet isimli olan delikanlı 16 yaşındadır. Dayısının kızı Sedef'e gönül vermiş, o da mukabele edince bir gece mehtapta ağaçlar altında birbirlerinin olmuşlardır.

Vakadan haberdar edilen Mehmedin yengesi çingene âdetine göre nikâh düşmediği için kıyameti koparmış ve işi adliyeye haber vermiştir.

Sedef 15 yaşını bitirmediği için, Mehmet hakkında takibata girilerek ikinci sorgu hâkimliğine götürülmüştür. Dün sabah adliyeye âşıklarla beraber 20 ye yakın çingene kadın ve erkek de şahit gelmişti.

Sedef gözü hep sevgilisinde olduğu halde annesine:

— Ben onu, o da beni seviyor, anane bize vız gelir, ne yaparsanız evleneceğiz, demiştir.

Meşhur ağır siklet güreşçimiz Çoban Mehmedî açık göz bir dolandırıcı dolandırılmak istemiş, fakat muvaffak olamayarak yakalanmıştır.

Mehmet Ali adında olan suçlu evvelki gün öğle üzeri Çoban Mehmedin Fatih'te, Atapazarı'daki evine gitmiş, kapıyı açan pehlivanın karısı Naciye:

— Beni çoban Mehmet gönderdi. ev için kömür alıyor. Fakat parası yetmedi 2 lira pa-

ra ile birkaç çuval istedi, demiştir.

Bayan Naciye, kocası biraz evvel evden çıktığı ve kendisine de bir şey söylemediği için güphelenmiş, arka kapıdan dışarı çıkarak kahveye gitmiş, Çoban Mehmede işi anlatmıştır.

Çoban karısına adamı getirmesini söylemiş, kadın tekrar eve dönerek, Mehmet Aliye:

— Kasaba kadar gidip para alalım da, götür, demiş ve be-

GÜNÜN AKİSİLERİ

Türkiyede sıhhat seferberliği

NE zaman "Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti" tarafından alınmış bir tedbir görsem, hususi bir memnuniyetle büyük insanî haz duyurmuşum. Meselâ dünkü gazeteler memnuniyet kette trahom mücadelesinde kullanılacak doktor ve sıhhat memurları için "Gaziantep trahom mücadelesi reisliği" nde bir karar açılacağını yazıyordu. Diğer taraftan Vekâlet'in Urfa, Marşin, Diyarbakır, ve Siirt trahom mücadelesine hastahanelerine besleme yatak daha ilâvesine karar vermiş olduğunu okuduk.

Ayrıca, Sıhhat Vekâletinin "Heybeliada sanatoryumu" "Haydarpaşa nümune hastahanesi" ne ilâve olarak inşa ettirileceği iki verem pavyonunun inşaatına başlanacağı haberi almaktadır. Ve pavyonların biri 200 diğeri 100 yataklı olacaktır.

Gene "Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti" bundan müddet evvel, işlerine mukavemet olmıyan Sıhhat Memurlarının şiddetle cezalandırılmasını tasvip etti. Yer yer bazan hâllî gayretler, fakat dalma Vekâlet'in irşad ve müzaheretinde hastahaneler inşasına girişmiştir..

Memleketimizin bu gibi teşebbüslere ne kadar muhtaç olduğunu ve mevcut ihtiyacı karşılamak için ne derecede çalışmak lâzımgeldiğini bizlerimiz takdir edecek vaziyet olduğumuzdan, duyduğumuzun hazzını milli ve insanî çeşnişinlikle ne kadar yüksek sesle, gösterişle ve teşvik edici şekilde ilân etmek yeridir.

"Askerî seferberlik" icahatında yapılır. Fakat seferber hâlinde bulunmamız lâzımgelen bir saha ise, "Sıhhat seferberliği"dir. Bunun için her zaman "Sıhhat lâh elde" ilerlemek mecburiyetindedir.

HIKMET MÜNİB

Gümrüklerde yeni memur kursları açılıyor

Gümrük teşkilâtına iyi bilgilendirilmiş memur yetiştirebilmek için ağustos ayında yeni memur kursları açılacaktır. Bu kurslara devam eden memurlar altı aylık devreden sonra yapılacak imtihanlarda muvaffak olurlarsa birer derece terfi edecekler, yeni vazifelere tayin olunacaklardır.

raberce giderlerken, gizlendiği köşeden çıkan güreşçi dolandırıcıyı kısıkrak yakalamış karakola götürerek teslim etmiştir.

Dün sabah dördüncü asliye ceza mahkemesine verilen dolandırıcı:

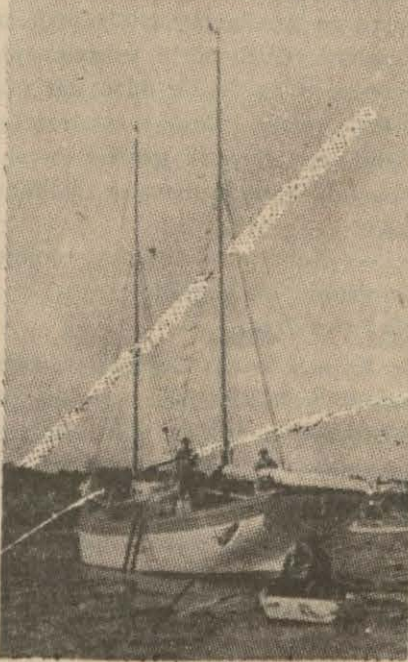
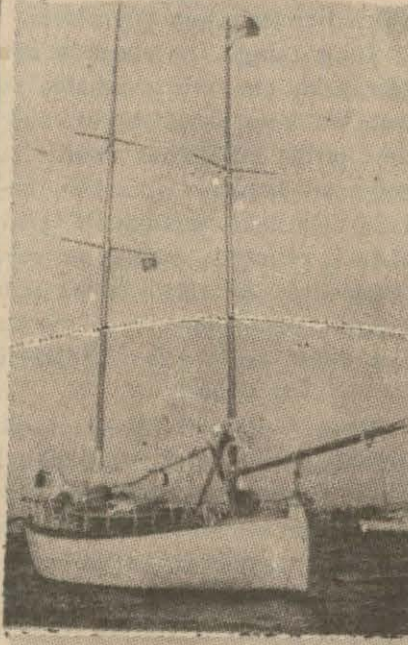
— Ne yapayım? aç kalmıştım. Para kazandığı zaman demek üzere Çoban Mehmedî dolandırmak istedim. Cezama razıyım,, demiş, suçunu itiraf etmiştir.

Mahkeme, Mehmet Aliyi 10 gün müddetle hapse ve 560 kuruş da para cezasına mahkûm etmiştir.

Yüzme teşvik müsabakaları

Galatasaraylı Mahmut dünkü karşılaşmalarda iki yeni rekor tesis etti

Yelken yarışları



Moda Deniz Klübü tarafından tertip edilen yelkenliler arasında dünkü müsabakada bugün Moda koyunda yapılabileceği gibi tasrih eyilecektir. Bu suretle, mebusan meclisinin teşrii devresinin 31 Mayıs 1942 senesine kadar uzatılmasına karar vermişlerdir.

Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü

Ankara, 29 (Hususi) — Tapu ve kadastro umum müdürlüğüne Dahiliye Vekâleti belediyeler başkanları imar fen heyeti şefi Halit Ziya Türkkan tayin edilmiştir.

Diyanet İşleri Reis Muavini

Ankara, 29 (Hususi) — Diyanet İşleri Reis muavinliğine müsavere heyeti azasından Hamdi Akseki tayin edilmiştir.

İngiliz Malaya zırhlısı İzmirde gidecek

İzmir, 29 (A.A.) — İngiliz donanmasına mensup Malaya zırhlısı önümüzdeki çarşamba sabahı limanımıza gelecek ve iki milletin dostluğuna bir sembol teşkil edecek olan merasimle karşılanacaktır. Malayanın bu ziyareti vesilesiyle gemide bulunan futbolcularla tam kadrolu İzmir muhtelisi arasında antrenman müsabakaları yapılacaktır.

Metaksas diyor ki: Balkan devletleri

Memleketlerini kısıkanarak muhafaza edecekler Atina, 29 (A.A.) — Atinadaki Türk elçisi şerefine verilmiş olan ziyafette bir nutuk söyleyen Başvekil Metaksas, Balkan Antantı devletlerinin istiklallerini ve mülki tamamiyetlerini kısıncasına muhafaza etmek arzusunda olduklarını beyan etmiştir.

B. Metaksas şöyle demiştir: — Geçirmekte olduğumuz vahim dakikalarda birliğimiz, bize daima sulha hâdim kalmak istediğimiz bir kuvvet bahşetmektedir.

Macar Erkânıharbiye Reisi İtalyan manevralarında bulunacak

Budapeşte, 29 (A.A.) — Macar ordusu erkânı harbiye reisi General Enric Verth, beraberinde albay Laszlo, yarbay Harvarth ve binbaşı Bartolis olduğu halde pazartesi günü İtalyaya gidecek ve orada İtalyan ordusunun büyük manevralarında hazır bulunacaktır.

Fransada intihabat tehir edildi

Paris, 29 (A.A.) — Dün akşam Başvekilin riyasetinde toplanan nazırlar heyeti görüşmeleri hakkında Havas Ajansının aldığı malûmata göre, B. Daladyenin yaptığı bir beyanati müteakip nazırlar, esçimlerin tehir edilmesine ve bugünkü parlâmentonun teşrii devresinin 31 Mayıs 1942 senesine kadar uzatılmasına karar vermişlerdir.

Bu hususta bir kararname neşredilecektir. Bu kararname, aynı zamanda, kanunu esasidde muşarrah olduğu vechile, ayanın muvafakati ile mebusan meclisinin her zaman feshedilebileceğini tasrih eyilecektir. Bu suretle, mebusan meclisinin teşrii devresinin uzatılmasına saik olan enternasyonal vaziyetin bugünkü vahameti ortadan kalkar ise Reiscumhur, hükümetin ve ayanın muvafakati ile mebusan meclisini 31 Mayıs 1942 den evvel dağıtabilecektir.

Peşte Sefirimiz Macaristandan ayrıldı

Budapeşte, 29 (A.A.) — Macar Ajansı bildiriyor: — Türkiye'nin Budapeştedeki orta elçisi Behiç Ergin dün gece Budapeşteden ayrılmıştır. Eski elçi garda hariciye nazırı Kont Csky ile hariciye kalem mahsus müdürü sekreteri, kordiplomatik azası, Türkiye elçiliği memurları ve dostları tarafından uğurlanmıştır.

Dün geceki cinayet

Dün gece Kumkapıda bir cinayet olmuş, iki kişi yaralanmıştır. Alâzığ'lı seyyar koltukçu İbrahim ile yine seyyar koltukçu Ali Çavuş arasında olacak yüzünden bir kavga çıkmıştır. Ali Çavuşun oğlu Mustafa da araya girince İbrahim dayak yiyeceğini anlamış, tabancasını çekerek ateş etmiştir. Çıkan kurşunlardan biri Ali Çavuşun karnına bir oğlunun bacağına isabet etmiştir. Silâh seslerine polisler yetmişmiş, yaralıları hastaneye kaldırmışlardır. Carih yakalanmıştır.

Gümrük ve inhisarlar vekilinin beyanati Kırk derecelik rakı Pazartesi günü piyasaya çıkarılacak

Birmüddettenberi İstanbul ve İzmirde Vekâlete bağlı müesseselerde tetkiklerde bulunan gümrük ve inhisarlar vekili Râif Karadeniz dün inhisarlar umum müdürlüğünde İstanbul matbuat mümessillerini kabul ederek aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

— İstanbul ve İzmirde Vekâlete bağlı teşekküllerde yaptığım tetkiklerin neticesi hakkında size vereceğim malûmat şudur:

Gerek İstanbulda, gerek İzmirde satılmamış tütünlerimizin çok olduğu şayiasını duyduğum. Bu şayia hakikate uygun değildir. Biliyorsunuz ki her senenin mahsulü daima ve hemen hemen bir sene sonunda memleketten ihraç edilmektedir. Bu vaziyet tütün istihsalatının satış icabıdır.

937 haziranı sonunda tüccarların elinde 52 milyon kilo tütün vardı. 938 haziranı sonunda ise bu rakamın 400000 daha arttığını görüyoruz. İçinde bulunduğumuz senenin haziran ayı sonunda da 50 milyon kilo tütün olmaktadır. Tüccar elindeki 50 milyon kilo tütün olduğunu görmekteyiz. Bu tütünün 4 milyon kadarı esasen ya haricîteki müşteriler hesabına satın alınmış, yahut da ecnebi müşterilere satılarak memleketten ihraç edilmek üzere hazırlanmıştır. Bu hesaplara göre vaziyet normal ve şayialar asılsızdır.

Yeniden bakımevleri, emanet ambarları, fabrikalar, tuzlalar, ansit depoları, idare ambarları gibi mütelevvel inşaat yapacağız. Bu inşaat işlerini daha iyi bir nizama sokmak için bir program hazırlayacağız. Ve bu inşaatı senelere taksim edeceğiz. Halen İstanbul, İzmir ve daha bazı vilâyetlerimizde inşaatımız vardır.

İstanbulda yüksek sigaralarımız için büyük hizmetler gören Cibali fabrikası için büyük bir bina yaptıracağız. mevcut bina 30 milyon kilo tütün alabilecek bir bakım evi haline sokulacaktır. Cibali fabrikamızın makineleri yenidir. Yapıtacağımız bina ile sigara imalatının son yılların icap ettirdiği inkişafa uyduracağız.

Inhisarların teşkilât kanunu hazırlıklarına başlanmıştır. Yeni kanun projesinin ne gibi esasları ihtiva etmesi lâzımgelceğini idarenin erkânını topluyarak müzakere ettik. Projeyi kısa bir zamanda hazırlamak üzere bir komisyon kurduk. İevcut teşkilâtı daha ekonomik tarzda iş görür bir hale koyacağız.

Birada olduğu gibi ilkök, kanyak, şarap fiyatlarında da tenzilat imkânlarını tetkik ettirdim. Inhisarlar idaresi devlet varidatının tenakus etmesi noktasında hassasiyetle durmaktadı. İmkân bulursak tenzilatı yapacağız. Yeniden imal ettiğimiz 40 derecelik rakı-

yı pazartesi günü satış depolarına vermiş olacağız.

Gümrük muhafaza teşkilâtının daha iyi vazife görebilmesi için mahalli olmak üzere yenden bazı tedbirler alacağız. Gümrüklerde tarife tatbikatından mütevellit bazı güçlükler müşahede ettim. Bir tarife reportuarı hazırlandı. Bundan başka alâkadarların hataya düşmeleri için ihtilâfa yol açan maddeleri hazırlayacağız ve vitrinler içerisinde teşhir edeceğiz. Gümrük tarifesinin memleket iktisadiyatı için daha âhenkli bir hale konulabilmesi için mesaiye başlayacağız. Aynı zamanda filletler Cemiyetince hazırlanan ilmi esaslara daha uygun bir nomanfilâtür vücuda getireceğiz.

Gümrük muamelelerinde görülen formaliteleri de basit bir şekle sokmak istiyoruz. Bunu temin için yeni bir gümrük kanunu hazırlayacağız.

Gümrük komisyoncuları hakkındaki kanunu yeniden gözden geçireceğiz. Biliyorsunuz ki gümrük komisyoncuları amme hizmetlerinin ifasına teşrik edilmiş meslek adamlarıdır. Komisyoncular birliği heyeti ile görüştüm. Onların istedikleri de bizim düşündüklerimizdir.

Tetkiklerimizden iyi intibalarla dönüyorum. Vekâletime bağlı müesseselerin çalışmalarından memnunum. Inhisarlar idaresi garp memleketlerinde de eşine ender tesadüf edilen ticari ve sınıf büyük bir devlet müessesesidir.

Vekilin şehrimizdeki tetkikleri de nihayete ermiş olduğundan bugün Ankaraya dönecektir.

Ankara bira fabrikası Inhisarlar İdaresine devrediliyor

Ankara, 29 (Hususi) — Ankara bira fabrikası devlet ziraat işletmeleri kurumu tarafından inhisarlar umum müdürlüğüne 31 Temmuzda devrolunacaktır. Muamelenin zamanında yapılabilmesi için teşkil olunan komisyonlar, işlerine başlamışlardır.

Ankara bira fabrikası I Ağustostan itibaren inhisarlar idaresi tarafından işletmeye başlanacaktır. Hazırlanan kadro Vekiller Heyetinin tasdikine arz olunmuştur.

Demiryollarında tayinler

Ankara, 29 (Hususi) — Devlet Demiryolları umum müdürü Tahsin Sezen sekizinci işletme müdürlüğüne nakledilmiş, sekizinci işletme müdürü Cemal Hidayet Sertel umum müdürlük teftiş heyeti reisliğine, umum müdürlüğü de, umum müdürlük muavini Fuat Zincirkıran vekâleten getirilmiştir.

Hitler Berline döndü

Berlin, 29 (A.A.) — Havas ajansından:

B. Hitler'in beklenilmeyen bir anda Berline avdet etmesi bir bakımdan teftişlere yol açmaktadır. Führer, Bayreuth'de bulunuyor ve Vagner festivaline iştirak ediyordu. B. Von Ribbentrop da Salzburg'dan Berline gelmiştir.

Resmî mahafil, B. Hitlerin Berline B. Von Ribbentrop ile gündelik işler hakkında görüşmek üzere gelmiş olduğunu beyan etmektedirler. Maamafih, Hitlerin Berline avdetinin burada derin bir tesir icra etmiş olan beynelmilel vaziyeteki inkişaflardan ve bilhassa Japon - Amerikan ticaret muahedemesinin feshinden ve İngiliz - Fransız - Sovyet müzakerelerinde meşhûr olan terakkilerden ileri gelmiş olduğu istihbar edilmiştir.

Führerin niyet ve tasavvurlarının ne olduğu hakkında malûmat elde edilmesi henüz mümkün değildir. Kendisinin Berlin'den sonra Berchtesgadene mi gideceği, yoksa Bayreuth'e mi döneceği malûm değildir. Maamafih, kendisinin birdenbire Berline gelmesi siyasi faaliyetin artmış olduğuna delil ededilmektedir.

Daha şimdiden Berlin, Tokyo ile bir ticaret muahedesi imzalamak suretiyle Japon - Amerikan muahedemesinin feshine mukabelede bulunmaktadır. Alman zimamdarları, komintern aleyhtarı milletlerin bir hezime uğramış oldukları intibasına mahal vermemek istemektedirler.

Öğrenildiğine göre İngiliz - Fransız - Sovyet erkânıharbiyele arasında görüşmeler yapılabileceğine dair olan haber, Alman zimamdarlarının Berline avdetleri hususunda mühim bir amel olmuştur.

Almanya ile Sovyetler arasında yapılmakta olan ticari ve malî müzakere, büyük müşkülâta maruz kalmaktadır. Buna mukabil, Alman makamatı, Sovyet - İngiliz - Fransız müzakerelerinin müşkülâta müsadif olacağına ait olan tahminlerinde hayal inkişarına uğramışlardır.

Son günlerde gazeteler, İngilizlerle Fransızların Moskova'da sarfetmekte oldukları gayretleri vâhi addedererek hayli alay etmişlerdir. Bugün ise sükûtu muhafaza etmekte ve müzakerelerin devamını bildiren Moskova tebliğini neşretmektedirler.

Millî Piyango İdare Heyeti teşekkül etti

Ankara, 29 (Hususi) — Millî Piyango idare heyeti teşekkül etmiştir. İdare heyeti reisliğine Maliye Vekâleti varidat umum müdür muavini genç ve kıymetli maliyecilerimizden Nihat Ali Üçüncü seçilmiştir.

Mektep kitapları

Ankara, 29 (A.A.) — Maarif Vekillüğinden: İlkokullarda okutulmak üzere yazılacak tarih kitabı için açılmış olan müsabaka neticesinde matlûp evsafata kitap bulunmadığından müsabakanın yeniden açılması ve bu yıl da tedrisatın Vekâletçe yazdırılmış olan kitaplardan yapılması zarurî görülmüştür.

Ankara, 29 (A.A.) — Maarif Vekillüğinden:

İlkokullarda okutulmak üzere yazılacak aritmetik kitabı için açılmış olan müsabakanın görüşülen idari ve ilmi lûûuma binaen mefuh sayılması ve yeniden açılacak müsabakanın neticesinde hareket edilmek üzere, bu yıl da geçen seneki kitapların tedrisine devam olunması kararlaştırılmıştır.

Hususi Havadisler

Dünkü posta ile gelen İngilizce "Daily Express", ve "Daily Sketch", gazeteleri "hususi", kaydıla aşağıki havadisleri vermektir:

* Teşrinievvelin birinden önce Almanya ile Lehistan arasında harp patlamadığı takdirde, gelecek mart ayına kadar herhangi bir muharebe olmayacağı muhakkak görülmektedir.

* Lehistanın kış iklimi nakliyatı imkânsız bir hale sokmaktadır. Kış mevsiminde Leh topraklarına girmek isteyen herhangi bir ordunun karşılaşacağı müşkülât, müstevli kuvvetler için felâket olabilecek derecede çoktur.

* Leh hükümeti, Yahudilere yapılacak herhangi bir taziyekten onları korumak için memurlarına talimat vermiştir. Buna karşılık olarak Leh Yahudileri de hükûmete paraca yardımda bulunmak veya diğer vatanperver hareketler göstermek yolunda

birbirleriyle adeta yarış etmektedir.

* İyi malûmat alan Nazi mahafilinde söylendiğine göre, Hitler Danzig meselesini bitirmeden evvel daha cenup mmtakalarla alâkadar olmak tasavvurundadır. Macaristan, Yugoslavya ve Romanya'nın bu husustaki harekâta sahne olacağı ileri sürülüyor.

* General Frahnkonun Macaristan naibi Amiral Horti gibi kendini İspanya naibi olarak ilân edeceği tahmin olunmaktadır.

* Macar Başvekil Kont Teleki yakında mevkini şimdiki hariciye nazırı Kont Sakiye terkedecektir. Kont Saki yüzde yüz Alman taraftarıdır.

* İngiliz ve Fransız erkânı harbiye reisleri arasında cereyan eden müzakereler, icabında Fransaya gönderilecek kuvveti seferiye etrafındadır. Fransız erkânı harbiye reisi, asgarî yedi İngiliz fırkası istemektedir.

Şûra toplantıları devam ederken

Ecnebi ve akalliyet okulları öğretmenleri

Kendilerine de temas edilmesini istiyorlar

Maarif şûrası toplantılarına hararetle devam ediliyor. Memleketin maarif sistemi, tedrisat sistemleri etrafında yeni hamleler ve değişmeler yapacak olan bu toplantının günlük çalışmalarını, bütün maarif mensuplarına alâka ile takip edildiği gibi ana ve babalar da şûrada verilecek kararlarla pek yakından meşgul olmaktadır.

Memleketimizde maarif şûrası, Vekil Bay Necati merhumdan sonra ikinci defa olarak bu yıl toplanabilir.

Pekâlâ hatırlardır ki Maarif Şûrası toplanacağı gazetelerde ilân edildikten sonra bugün halen maarif müesseselerinde vazife görenler ve bu vazifeleri teftiş ve kontrol eden müfettişlerle şimdiye kadar terbiye ve tedris meseleleri üzerinde fikir yürüten terbiyeciler ve ilim adamlarının şûra hakkında dilekleri sorulması ihmal edilmemiştir.

Her vilâyetin ilk, orta ve yüksek tahsil müesseselerinde çalışan kültür mensupları şûradan istediklerini tesbit ederek bir raporla bunları Vekâlete göndermişlerdir.

Vekillik bütün bu dilekleri tanzim ve tesbit ederek şûra ruznamesi içerisine almıştır.

Resmî tahsil müesseselerinde olduğu gibi, ecnebi ve ekalliyet okullarının ilk ve orta sınıflarında vazife gören öğretmenlerin de dilekleri bu arada sorulmuş ve bu da unutulmamıştır. Ecnebi ve ekalliyet okulları öğretmenleri vekâletin bu yüksek alâkasma karşı çok büyük bir memnuniyet içinde dir.

Ecnebi ve ekalliyet okulu öğretmenleri de dileklerini tesbit ederek yüksek şûra heyetine verilmek üzere maarif müdürlüğüne vermiş bulunuyorlar.

Ecnebi ve ekalliyet okullarında vazife gören öğretmenlerin durumları pekâlâ takdir edilir ki, resmî okul öğretmenlerinin maaş, tekaüdiye ve kıdem zammı gibi işlerinin hiçbirine benzemez. Halbuki vazife ve müfredat programı tatbiki noktasında aynıdır. Hattâ birtakım millî vazifeler de bu öğ-

retmenlerin omuzlarına yüklenmiş bulunmaktadır. Onlar, bu vazifelerin ağırlığı dolayısıyla katıyken müsteki değillerdir. Eilâkis, büyük bir istekle bu vazifeyi başarmaya çalışıyorlar ve muvaffak ta oluyorlar.

Onların şûradan dileği kendilerine muntazam maaş verilmesinin temini ve istikbal garantileri ile vazifelerinde daha fazla muvaffakiyet gösterebilmeleri için bazı kolaylıklardır.

Fakat; şûranın son toplantılar devam ederken, ecnebi ve ekalliyet okulları öğretmenlerinin dileklerine henüz temas etmediği görülmüştür.

Şûraya büyük bir ümitle bağlanmış olan bu öğretmenlerin ümitlerinin boş çıkması hiç de arzu edilen bir vaziyet olmasa gerek. Bugün bu vaziyeti halletmek, bu okullardan beklenen ve istenen randımanı almak noktasından şüphesiz ki çok faydalı olacaktır.

Zaten değerli Maarif Vekilimiz ve şûra âzaları bunu pekâlâ takdir ederler. Öğretmenin çalışması ve kendisinden istenilen muvaffakiyet göstermesi pek tabii olarak ona lüzum olan hayat şartlarını, sükût ve istirahatı iltizam etmektedir.

Bize, bugün bu satırları yazmaya sevkeden âmil; ecnebi ve ekalliyet okulu Türkçe ve kültür dersleri öğretmenlerinin ümitlerinin boş çıkmaması için yüksek şûra heyetine karşı duydukları bağlılıktır.

Bütün tahsil vaziyetimiz tetkik edilirken bu noktayı da gözönünde bulundurmak çok yerinde bir hareket olacaktır.

Yeni neşriyat:

Çocuk

(Çocuk) un 149 uncu sayısı fevkalâde bir güzellikle intişar etti. (Çocuk) u elinize aldığınızda Avrupa mecmualarından farkız olarak göreceksiniz ki bu bizi memnun ettiği kadar, kurumun da neşriyatına vermiş olduğu ehemmiyeti tebarüz ettirir. Dergi, çocukların kültürel, terbiyevî inkişaflarına hizmet edecek kıymetli yazılarıyla süslenmiştir.

Bu çok güzel dergiyi bütün memleket çocuklarına candan tavsiye ederiz.

SARI ESİRLER

— Ne olursa olsun, bu para ile yatırı çocuklarımı beslerim, dedi.

Derken, geceleyin arabasının kirasını vereceğini, daha henüz bu paranın yarısını bile kazanamamış olduğunu hatırladı.

Öğleye kadar bir müşteri daha taşıdı. Fakat bununla pazarlık etti ve bir fiyata mutabık kaldı. Öğleden sonra da iki müşteri daha geldi. Fakat gece bastırıp da e- lindeki bütün paraları sayınca, arabasının kira parasını ödedikten sonra yalnız tek bir mangırık kaldığını gördü, ve kendi kendisine:

— Bir ekin tarlasında çalıştı- ğımdan daha fazla çalıştığım halde elime yalnız bir bakır mangır geçti. diye acı acı söylenerek kulübesine doğruldu.

Öz toprağını, yurdunu hatırladı. Bu hatıralar bir sel coşkunlu- ğu ile onu kapladı. Bu garip gün- nün gündüzünde oraları aslâ düşünmemişti. Fakat şimdi bu topraklarının, pek uzaklarda ol- makla beraber oralarda uzandığı- nı, kendisini beklediğini, ve ken- disine ait olduğunu düşünmek gönlüne ferahlık verdi, ve kulü- besine vardı.

İçeriye girdiği zaman O-lan'ın güldüğü dilenmeden beş mangır- dan biraz daha eksik olan 40 kü- çük mangır kazandığını, büyük oğlanın 8 mangır, küçüğünün de on üç mangır getirdiklerini gördü. Hepsini bir araya katıştırdı- larsa, ertesı sabahın plâvini satın alacak kadar para çıkıyordu. Yal- nız küçük çocuğun kazandığı pa- raraları ötekilere karıştırmıca, afa- can, ulur gibi ağlayarak parasını geri istedi. Oğlan dilendiği para- ları seviyordu. Geceleyin de bun- ları avucunun içinde sımsıkı tuta- raktı. Ve ona piriç almış, kendi isteğiyle paraları verinceye kadar da elinden alamadılar.

İhtiyar adam ise, hiç bir şey kazanamamıştı. Bütün gün, kâfi derecede muti bir tavırla yol ke- narında oturmuş, fakat dilenme- mişti. Uyumuş, uyanmış, yanın- dan geçenlere gözlerini dikerek bakmış, yorulunca da tekrar uy- muştur. Yaşlı olduğu için de azar- lanamazdı. Elleri boş olarak evine dönünce, sadece:

— Ben sapan sürüp, tohum e- kerek, ekin biçip hasat yaparak piriç çanağımı doldurdum. Bun- dan başka da bir oğul yetiştirdim. Oğlumun da oğulları oldu.

Bu kanaatle de, ihtiyar adam, oğlu ile torunlarını yetiştirdiği i- çin beslenmesi ve doyurulması i- cabettiğine bir çocuk gibi inanı- yordu.

— 12 —

Vang Lung, açlığım o ilk acı- sız, iderliği gevşeyip de, çocukla- rımın her gün yemek bulduklarını görünce, her sabah piriç bulaca- ğını anlayınca; kendi çalışmasıyla O-lan'ın dilenmesi sayesinde bu piriçin bedelini ödeyecek kadar paraları olduğunu kavrayınca, et- rafını, yaşayışını yadırgaması geç- ti ve bir kenarına takılmış, ilişik olduğu bu şehiri tanımaya başla- dı. Her Allahın günü, sabahtan akşama kadar sokaklarda koştuğu şehrin âdetlerini öğrendi ve gizli kısımlarının şurasını burasını gördü.

Sabahları arabasıyla taşıdığı in- sanların, kadın iseler pazara, çar- şıya, erkek iseler, mekteplere ve ticarethanelere gittiklerini belledi.

Ama bu mektepler ne idi, ne bi- çim şeylerdi!... Bunlara verilen bü- yük garp bilgisi mektebi... Büyük Çin mektebi... gibi isimlerinden başka bildiği yoktu. Zira kapıla- rından içeriye adımını atmamıştı. İçeriye girmiş olsaydı bile, birisi- nin gelip de orada ne arayacağını soracağından emindi. Ticarethane- lere gelince, müşterilerini taşı- dığı bu yerlerin de yabancı idi. Bütün bildiği, götürdüğü müşteri-

Yazan Çeviren
138 Nobel mükâfatını kazanan Pearl Buck İbrahim Hoyal

32

lerinden parasını almakta olması idi.

Geceleri de müşterileri büyük çayhanelere ve zevkusefa yerleri- ne taşıdığını biliyordu. Böyle bir zevk sefa ki, musiki sesleri ve tahta bir masa üzerinde fildişi ve bambu parçalarıyla oynanan ku- mar ile sokaklara fıskırdı, ve hiç de gizli kaapklı değildi.

Yine öyle bir zevk ve sefa ki, duvarlar arkasında sessiz, sedasız gıgizli olarak saklanmıştı, Fakat Vang Lung bu zevklerin hiç birini tadmamıştı. Zira ayakları kendi kulübesinden hiç bir eşiği aşmış değildi. Yolu da daima bir kapıda biterdi. O, zengin şehirde, bir zengin evinde süprüntü artikları- le beslenen, şurada burada gizlen- men ve evin hakiki hayatından as- lâ bir parça olanıyan bir fare ka- dâr yabancı kalmıştı.

Hal ve keyfiyet böyle idi. Her ne kadar yüz millik bir mesafe, bin millik bir mesafe kadar uzak değil idisde, kara yolu da deniz yolundan aslâ uzak olmaz idiyse de, buna rağmen, Vang Lung, ka- rırsız ve çocukları bu cenup şehrin- de tıpkı ecnebiiler gibi kalmışlar- dı. Sokaklarda gezen insanların Vang Lung ile bütün ailesine benziyen, Vang Lungun doğdu- ğu ülkede yaşayan bütün insanla- rı andıran, siyah saçları ve kara gözleri vardı ve bu bir hakikatti ama, insan bu cenupluların dille- rine kulak verdiği zaman, o da pek güçlekle anlayabildiği ayrı bir hakikatti.

Fakat Onhvay, Kiangsu de ğildi. Vang Lung'un doğduğu Onhvay'da, ağır ve derinden konu- şurlardı. Sesi tâ boğazdan çıkar- dı, fıskırdı. Fakat şimdi yaşamakta oldukları Kiangsu şehrinde ise, ahali dudaklarının ucundan ve dudaklarından parçalanarak dö-

külen herelerle konuşuyorlardı.

Vang Lung, tarlalarında ağır ağır, telâş etmeksizin, rahatça se- nede iki kere hasat yapılıp, buğ- day, piriç bir miktar mısır, far- sulya ve sarmasak alınırken, bu- rada civardaki çiftliklerde, şehir ahalisi, piriçten maada şu veya zerzevattan da elde etmek için, topraklarını mütemadiyen pis ko- kup duran insan gübresiyle besli- yerek zorlayıyorlardı.

Vang Lung'un vatanında, bir adamın güzel buğday pidesile, i- çinde de bir baş sarmısığı oldu mu idi, mükemmel bir yemeğe sa- hip olmuş sayılırdı. Daşka bir şey isteyemezdi. Halbuki burada aha- li, domuz köftesi, bambu filizleri, piliç ve kaz kırntılarıyla pişirmiş kestane, türlü türlü sebzele- yiyor ve namuslu bir adam bir gün evvel yemiş olduğu sarmısığı kokusunu saçarak geçtiği zaman da, burunlarını havaya kaldıra- rak:

— Nah.. pis kokulu, domuz kauryuklu bir şimalli gelmiş.. diye bağıryıyorlardı.

Kumaş satan dükkâncılar sar- mısak kokusunu alır almaz, ya- bancılara yaptıkları gibi, lâcivert pamuklu kumaşların fiyatlarını derhal arttırıyorlardı.

O zaman da duvara dayalı du- ran küçük sundurular köyü şe- hrin veyahut daha ötelede uzanan kırların bir parçası haline getire- medi ve bir gün kendisinde ko- nuşabilecek cesaretini bulan her- kesin durabileceği Konfocius ma- bedinin köşesinde Vang Lung bir delikanlının bir kalabalıca heyecanlı bir sesle bir şeyler söyledi- vini duydu. Delikanlı, Çinde bir ihtilâl kopmalıdır. Ve ülkenin menfur yabancılara karşı ayaklan- malıdır, diyordu.

(Devamı var)

Kısa Haberler

* Akdeniz seyahatine çıkan Romanya Kralı Karol ve Veliht Mişel İzmirde karaya çıkarak Ayasloğ harabelerini gezmişler.

* Adli tebligatın posta idaresine devri hakkındaki kanun 940 senesi son kânununda meriyete girecektir. Posta, telgraf ve telefon idaresi adli tebligat işlerinde çalıştırılmak üzere almak murakip, memur ve müvezziler için müsabaka imtihanları açma- ğı kararlaştırılmıştır.

* Posta İdaresince adli tebligat işlerinde kullanılmak üzere almak murakiplerin imtihanı 15. memurların 20 ve müvezzile- rinki 21 ağustosta yapılacaktır. Murakipler yüksek mektep ve lise, memurlar orta ve müvezziler ilk mektep mezunları olmalıdır.

* İstanbul irat ve servetler vergisi müdürü Mümtaz Tarhan, İzmir defterdarlığına tayin edilmiştir.

* İzmir limanını ziyaret edeceğine yazdığımız İngiliz Malaya dretnotu ağustusun ikinci çarşamba günü 10,30 da İzmirde gelmiş bulunacaktır. İngiliz denizcilerini karşılamak için parlak bir prog- ram tertip olunmuştur. Amiral ve maiyetleri şerefine ziyafetler tertip edilmiştir. Mürettebat arasındaki İngiliz futbolcuları ile İzmir muhtelit takımı arasında iki maç yapılacaktır.

* Nalbant mektepleri ve nalbantlık sanatı hakkında bir ni- zamname hazırlanmış ve nizamname Vekiller heyetinin tasdiğin- den çıkmıştır. Bu nizamnameye göre Ziraat Vekâleti lüzum gör- düğü yerlerde nalbant kursları ve mektepleri açarak nalbantlığı ehliyetnameye tâbi tuatacaktır. Nalbantlık bildiklerini ileri süren- ler de imtihan vermek şartile ehliyetname alabileceklerdir.

* Belediyeye devrolunan İstanbul elektrik ve tramvay ida- resinin yeni teşkilâtı sene başında belli olacaktır. Nafia Vekâle- ti kadrosuna dahil olup idareden ayrılan memurlarla, diğer mün- hallere yapılacak tayinler ve ihtiyaca göre yapılacak yeni orga- nizasyona 940 kânunusanisinden itibaren başlanacaktır.

* Memleketimizde gittikçe kuvvet verilen trahom mücade- lesinde çalıştırılacak doktor ve sıhhat memurları için Gaziantep trahom mücadele reisliğinde bir kurs açılacaktır. Diğer taraftan Şahiye Vekâleti Urfa, Mardin, Diyarbakır, Siirt trahom müca- dele hastanelerine de beşer yatak daha ilâve edilmesine karar vermiştir.

* Kopenhag orta elçiliğine tayin edilen hariciye müsteşarı Ağâh, çarşamba günü vazifesine gidecektir.

* Dün sabah Romanya vapurile şehrimize büyük bir Roman seyyah kafilesi gelmiştir. Bunlar arasında eski Roman Vekillerin- den Karanfil ve karısı Kostinesku bulunmaktadır.

* Münakale Vekili Ali Çetinkayanın bugünlerde şehrimize gelmesi beklenmektedir.

VAKIT

ABONE TARİFESİ	
Memleket içinde	Memleket dışı
Aylık	95
3 aylık	260
6 aylık	475
1 yıllık	900

Farifeden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş daha Posta birliğine girmeyen ayda yetimş beşer kuruş medilir.

Abone kaydını bildiren tuş ve telgraf ücretini, parasını posta veya banka yollama ücretini idare terine alır.

Türkyenin her posta merkezine VAKIT'a abone yazılır. Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

İLAN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının satırı sonden itibaren ilân falarında 40; iç sayıların kuruş; dördüncü sayıdaki ikinci ve üçüncüde 2; birinci 4; başlık yanı kesmece 5 dir.

Büyük, çok devamlı, renkli ilân verenlere indirmeler yapılır. Resmî ilân rın santim - satırı 30 kuruş

TİCARİ MAHIYETTE OLMA KÜÇÜK İLANLAR

Bir defa 30, iki defası 50 defası 65, dört defası 75 ve defası 100 kuruştur. Ce ilân verenlerin bir defası vadır. Dört satırı geçen fazla satırları beş kuruş sap edilir.

Vakit hem doğrudan ya kendi idare yerinde, kara caddesinde Vakit altında KEMALİDDİN İlan Bürosu eliyle eder. (Büronun telefonu: 500)

Bugün **LÂLE'**de
1 — ALTIN HARBİ
GEORG BREYER
OLİVIA de HAVILLAND
2 — VATA N HASRETTİ
HARRY BAUR
JANINE GRİSPİN
3 — Yeni Metro Jurnalı
Fransada 14 Temmuz
Bugün saat 11 ve 1 de
tenzilâtli matinelere

Alemdar sineması
1 — Üç ahbab sarı
lar eğleniyor.
2 — Ormanlar perisi

TET
Senyol - Çarşamba
Aile bahçesinde
Pazar günü akşam
F A T O S
Vodvil 5 perdeli

**İSTANBUL HAYRİ
TİYATROSU**
Kenan Güler ve
kadasları bu
gündüz: Yedigöller
Pınar bahçesinde
Karnaval kokulu

CEB
Nuri Gençdur ve
daşları 30 Temmuz
zar günü gündüz
kudat İnşirah bahçesinde
VZRAİL (Piyas)
OTELLO
Mirra Bella romanı

İlan

Kartal Askerlik Şubesinde

Lise veya muadili ve daha yüksek okullardan mezun memurların askerliklerini yapmadan 938-939 riyet alamyacaklarından 938-939 ders yılında bu gibi okullardan mezun olup da tahsiline niyetli olacak okulların son yoklamaları Beşiktaş askerlik şubesinde kurulacak askerlik meclisinde ilâ 15 ağustos 939 da yapılacaktır.

Bu 15 günlük müddet içinde kanunî bir mazerete dayanmak sızın bu meclise müraaat eden yeniler hakkında kanunî muamele yapılacaktır.

İstanbul Belediyesi İlanları

İlk Muhammen	teminat bedeli	
9,94	132,42	Fatih yangın yerinde Akdeniz caddesinde 101 inci adada 44,14 metre murabbaat belediye malı arsa satışı.
4,50	60,00	Aksarayda Lâleli caddesinde 35 inci adada 80 Sm. yüzlü 12 metre murabbaat belediye malı arsa satışı
6,00	80,00	Kasımpaşada Bahriye caddesinde 79 No. dükkân önüne isabet eden 2 M. yüzlü 8 metre murabbaat belediye malı arsa satışı.
1,87	24,93	Aksaray yangın yerinde 28 inci adada 660 harita No. lu arsannın solunda 48 - 31 M2. sahali belediye malı arsa satışı.
11,25	150,00	Eminönünde Ahiçelebi mahallesi Peynirci sokak 8 No. dükkân enkazının satışı.
		Senelik kira
10,80	144,00	Üsküdüarda Valideatık medresesinin kiraya ve rilmesi.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler açık arttırmaya konulmuştur. İhale 10—8—939 perşembe günü saat 14 de daimî encümeninde yapılacaktır. Şartnameler zabıt ve muamelât müdürlüğü kalemünde görülebilir. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimî encümeninde bulunmaları. (5591)

SİNEMA

Holivut'un hâkimi kimdir?

Yıldızların kazançları ve harçlıkları arasında ne farklar vardır?

Holivudun kralı kimdir biliyor musunuz?..

Hayır, değil mi?.. Durun, biz size tanıtalım..

O bir zamanlar sinema âleminin en meşhur yıldızlarından biriydi.. Haftalık kazancı ancak altı, yedi haneli rakamlarla gösterilirdi.

Halk arasına karıştığı zaman herkes ondan bir hatıra koparmak için can atar, erkekler hayran hayran etrafında dolaşır, kadınlar bile onu takdirden kendilerini alamazlardı..

Fakat o yalnızca bir tek şey ile meşgul olur.. Sık sık girdiği bir yazıhanede patron dediği adama:

— Niçin satın alamıyayım?.. Ben muhakkak o yatı istiyorum. Sonra bu o kadar büyük bir şey de değil.. Bu sene çok para kazandım.. Muhakkak onu almalıyım..

“Patron” denilen adam güldü:

— Öyle mi zannediyorsun, dedi. Gerçi senede sekiz milyon kazanıyorsun, fakat eline geçecek nedir biliyor musun?.. Haydi çocuk olma, böyle büyük bir masrafı yapacak vaziyette değilsin..

Yat isteyen meşhur artist, patron dediği adam da Empresaryosu.. Yani bir nevi idarecisi..

Meşhur yıldız tabii yatı alamadı.. Empresaryosu onun bu arzularını yerinde bulamıyordu. Fakat bu hususî bir tali mi? Ne münasebet.. Holivuttaki bütün yıldızlar empresaryolarının esiridirler.. İşte bu empresaryolar yıldızların bütçelerini tanımlar ve her işlerine karışır, meselâ biri Mak Hüraya gündelik harçlık verir, bir diğeri Jan Kravforda iki hizmetçisini yollayarak iktisat yapmasını tavsiye eder, bir başkası An Şeridanı eski bir otomobil aldı diye tebrik eder..

İşte bu sebeple yıldızların hakiki hâkimi empresaryolardır.. Sinema âleminde birçok meş-



Kolombiya stüdyoları Raşel Hodsonun baş rolü aldığı yeni bir film çevirmeğe başlamıştır. Bu filmde Otto Kruger gibi diğer bir iki artist de çalışmaktadır.

hur empresaryolar vardır. Fakat bunların en meşhuru da Mike Levy'dir..

Mike Levy'nin yazıhanesinde Jo Bravn, Dik Povel, Poi Muni ve daha birçok meşhur artistlerin resimleri vardır.. Bunların hepsi de Mike Levy'nin emrindedir..

Artsitler: Bir aktör 8.000.000 kazancının daima yarısını Sam amcaya vermeğe mecburdur.. Biz ancak kazancımızın yüzde 30 veya 40 ını kurtarabiliriz.” demektedirler.

Empresaryoların en mühim vazifeleri artistleri ısrattan korumaktır. En müktesit (fakat cemri değil) yıldızlar, Lupe Velej ile Jony Vaysmüller (Tarzan) dr. Bunlar biriktirdikleri paralar sayesinde birçok mal, mülk sahibi olmuşlardır.

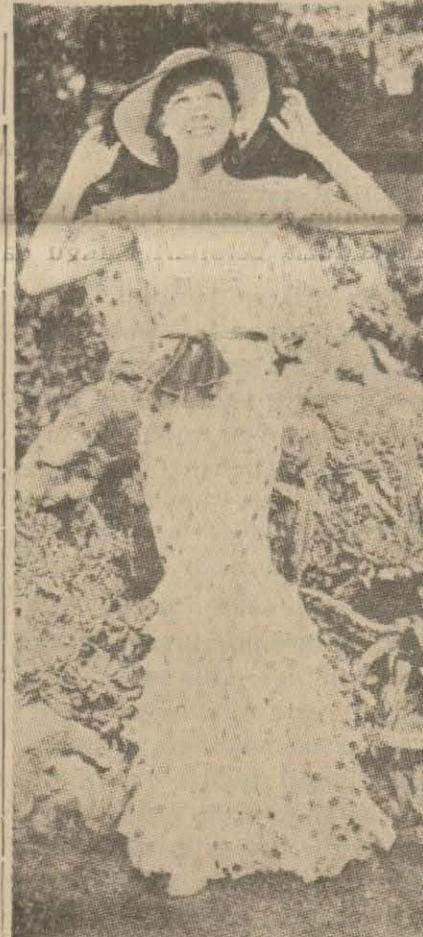
Bunlardan maada Klodet Kolber de büyük bir otomobil fabrikasının hissedarı olmuştur..

Holivudun diğer büyük empresaryolarından biri de Bö Rosdur. Bö Ros bir yıldızın her gece erkide ve her sene de bir yat alamıyacağını bildirmektedir.

Başka bir empresaryo da, kendisine müracaat edip masraflarını arttırmak isteyen yıldızlara, iktisat yaptıkları takdirde birkaç sene sonra bir Avrupa seyahati yapabileceklerini bildirmekte ve masrafın artmasına hiç bir zaman müsaade etmemektedir.

Fred Mak Hüray, Robert Montgomery, Jo Bravn, Varen Vilyam hepsi de haftada yalnızca (2000) frank cep harçlığına maliktirler.

Zavalı yıldızların bütün dertleri çok para sarfetmektir.. Bu Holivutta âdeta bir hastalık haline gelmiştir.. Fakat empresaryolar bu müsrif çocukların hesaplarına karışmakta ve fazla para sarfetmelerine kat'i surette mani olmaktadırlar.. Bütün



kazancılarıyla her türlü konfora sahip olduklarını zannettiğimiz yıldızlar bu empresaryoların elinde oyuncaktırlar.

(Patron) tabiri olunan bu empresaryolar Holivudun hakiki hâkimidirler.. Bütün dünyanın taptığı güzel yıldızlar karşısında haşin bir öveybaba kadar hissizdirler.

Her cepheden rüştünü isbat etmiş olan yıldızlar en ufak hareketlerine kadar bir empresaryolara danışmağa mecburdurlar. Hattâ, meselâ bir yıldız evine hizmetçi alırken muhakkak empresaryosuna danışmak ve bir yeni masrafın bütçesini sarsıp sarsmayacağını soracaktır.

Bazı çok haşin empresaryolar çocuklar gibi baktıkları yıldızların eğlencelerine de karışmaktadır.. Hattâ daha ileride giden bir empresaryo, Jo Brown'un yağlı ve taze karaciğeri, Varen Vilyamın da Hollanda peyniri yemesine müsaade etmemektedir.

Dik Rovet, taze Danimarka birasını fevkalâde sevmekte olmaları halde her akşam içeceği miktarı empresaryosu tayin etmektedir..

Şehirde neler oluyor bitiyor

Kireçli suyu Hamidiye niyetine satanlar da başka bir su - Ye de ekmeği can besle - Tarifeleri - Bir şarkıyı ne hale koymuşlar...

Yazan:

Osman Cemal

Dün, aynı zamanda tütüncülük, bakkallık yapan bir dükkândan su içerken baktım, kapının önüne, sırtında dört tenekte su yüklü bir beygir yanaştı. Tenekelere dikkat ettim, ağızları mühürsüz, damgasız falan şeyler!

Zaten ben orada suyu içerken bu su, bana biraz kekremsi gelmişti.

— Bu ne suyu böyle?

Diye sordum.

— Hamidiye!

Dedi. Biraz sonra baktım, beygir önde, saka arkada caddeyi tuttular. Bir de peşlerinden gizlice takip edince ne görsem beğenirsiniz. Beygirle sahibi o civarda, Tanrının günü durmadan, boş yere akan kireçli ve acımtırak bir suyun başına yanaşmasını mı?

Ticaretin, kârın, ihtikârın bundan alâsına can sağlığı derler. Bu âdi, kireçli ve kekremsi suyun dört tenekesini ona al, sonra bardağını kuruşa sat!

Bir tenekeden yüz bardak çıktığına göre dört tenekeden tam (380) kuruş kâr var demektir. Haydi diyelim bunun buz dolabında soğutma masrafı da tutsun, tutsun.....

Aman canım siz de, ne tutarsa tutsun! İşiniz mi yok ki elâlemin kârını, böyle inceden inçeye hesaplayıp bir de üstelik kafa yoracaksınız?

Şimdi ar yüzü değil, kâr yüzüdür. Eloğlu bu, kimi ekmeğini taştan çıkarır, kimi de sudan... Ama bu apâdi, kireçli su, içenlerden bir çoklarına dokunacaktır.

Dokunacaksa dokunsun, kimin umurunda? Bu âdi suyu, iyi su niyetine içenleri, bay suya sayı ile teslim etmediler ya!

BU DA BAŞKA BİR SU

Son zamanlarda bilinerek yahut bilinmiyerek bazı gazetelerde, makale şeklinde reklâmı yapılmış olan İstanbulun en iyi sularının birinin başı, her gün hastalarla doluyor. Bayağı gün, burada ne saz var, ne caz, ne hokkabaz, ne cambaz... Ağaçlar altında sade âdi iskemleler, hasır, tahtadan bahçıvan masaları...

Burada kahve on kuruş... Suyun ufak bir bardağı kırk para ve içi ancak dört bardak su alan bir kiloluk şişeleri de beş kuruş.. Burada mademki bir çay bardağı kadar sudan kırk para ve bunun dört mislinden beş kuruş alınıyor, şu halde ağaçlar altındaki bu âdi kahveye on kuruş almak ne demektir? Fatih'ten ve Aksaray'dan ötekî bütün kahvelerde, hem de en âlâ kahve ve çay üçle üç buğuk arasında satılırken burada ne için ona satılıyor acaba?

Üstelik garson bahşişi de cebinde...

Servet, şöhret, saadet getirir derler.. Bu söze pek inanmak doğru olmazsa gerek.. İşte zavalı yıldızlar, hepsi de meşhur paraları da var. Fakat her haline karışan, şişmanlamaları, kilo vermelerine, hattâ yiyecek içeceklerine söz söyleyen hükmeden empresaryoların elinde birer oyuncak oluyorlar..

Bugün sinema âleminin hâkimi o güzel yıldızlar değil.. Onları idare eden empresaryolardır..

Hem, İstanbulun hançer vesinde kahveye, çaya ayrı para alındığı müstahab mı?

Bu gidişle bazı açık göğüs havadar ve aydınlık yerlerde çacıkları bir takım yeni müşterilerden birer hava ve ziya parası almak kalkışılmasın!

YE DE EKMEĞİ, CAN BESLE Allah eksikliğini göstermesin, harbi umumidekileri masın ama, bugünlerde bulun bazı semtlerde ekmekekler, hani ağza koymak değil! Bunların ne renk, ne biçimi biçim, ne si çeşni! Eski ikinci ekmekeklerden dahi çok aşağı olan ekmekeklerde hele bir acı par var ki yerken insanın âdeti lü bir tuhaf oluyor.

Biraz katranı, biraz neğim, biraz bilmem neyi, ran bu acı kokulu, reşim biçimsiz ekmekekleri yeyin besleyin artık!

Bu dediğimiz ekmekekler, hassa Fatih'ten ötekî fırınlar pek bolca çikıyır galibat!

ARABA TARİFELE...

Geçen gün, hem de bir gün, Boğaziçi iskelelerinden bir arabaya atılan dakika ilerideki bir yere gitti.

— Çek bizi falan yer! Dedik. Arabacı da:

— Peki ama, dedi, oraya kuruşa giderim!

Araba durak yerinde koca tarifeyi gösterdik:

— Tarife (20) kuruş yarı...

— O yazar, siz ona bakın yın!

— Ne demek, tarifeyi ne asmışlar oraya?

Gülerek:

— Süs için!

Tabii, o sıcakta kalkıp sağa sola koşup memur arabasına bir hayli yorulmak demektir.

Hem memur gelse de tanımayan gani arabacının seferi de ceza korkusuyla söylediklerini yeminle inkâr etmez.

ceği ne malûmdu? Sonra, memurun zorunlu olarak dirileceğimiz o araba ile giderken, kim bilir, arabacı içinden bize ne kâh kâh küfürler savuracak, belki de zimle kavgaya bile kalkışacaktır!

Hülâsa, bizim esnafa bir hal gelmiş vesselâm!

BİR ŞARKIYI NE HALE SOKMUŞLAR

“Saçlarına ak düştü”

“Sana ad bulamadım”

“Gönlüme susmak düştü”

“Bir feryat bulamadım”

Nehaventten bir şarkı var hani! Bazı müzipler, yahut pek haniler bakınız, bestesi pek kadar ahım şahım olmıyan, kat güftesi bir hayli güzel olan bu şarkıyı ne hale sokmuşlar Biz, bunun ilk kütasını, gece akşam mahalle aralarında şekilde söylenirken duyduk:

“Gittim At pazarına”

“İhtifat bulamadım”

“Bir sürü eşek buldum”

“Bir tek at bulamadım”

Bir de derler ki bizde şerh meraklısı kalmamış! Kalmamış olsaydı, hiç bu maskaralığı dururlar mıydı?

Osman Cemal Kaye...



Jan Parker çok sevdiği köpeği ile



Son moda altı blüz modeli

Bu hafta son moda altı blüz modeli veriyoruz. Fevkalâde zarif olan bu modelleri kolayca yapabileceksiniz:

- 1 — Organtinden yapılmıştır. Önü ve kolları pilelidir. Öndeki pilelin üstünde verev ve etrafı dantelâ ile garni olmuştur. Bu fan blüz 2 metreden çıkar.
- 2 — Lâcivert taftadan yapılmıştır. Kollarının etrafındaki dantelâ iki çizgi ipekli danteldendir. 1,75 metreden çıkar.
- 3 — Güzel bir organtin blüzüdür. Önü bir sıra ince büzgü, bir

sıra dantelle yapılmıştır. 1,75 metreden çıkar.

4 — Beyaz organtinden yapılmıştır. Önü ve arkası pilelidir. Yakası kendindedir. 2 metreden çıkar.

5 — Organtinden yapılmıştır. Arkası ve kollarının etrafı bir sıra dantel ile garni olmuştur. Bu zarif akşam blüzü bilhassa ipekli eteklikle giyilir.

6 — Klâsik bir modeldir. Bir sıra dantelle önü süslenmiştir. 1,75 metreden çıkar.

Şapkanızı kendiniz yapınız!



Bu sene bilhassa Fransada çok taammüm eden bu şapkayı kendiniz yapabilirsiniz. İstnen şekli vermek mümkün olan şapka renkleri, Resimde gördüğünüz şekilde örülmüş parçalar sonradan iğne ile birbirine dikilmektedir.

Pratik bilgiler

Meyva lekelerini çıkarmanın çaresi

Sofra örtüleri üzerinde hâsıl olan meyva lekelerini çıkarmak için muhtelif çareler vardır. Kiraz ve ağaç çileği ile lekelenen kısımlar evvelâ sabunlu suyla tutulmalı, sonra bir müddet sütlü su ile yıkamalıdır. Meyva lekeleri için yarardan fazla sulandırılmış oksijenli su-

da kullanılabilir. Fakat bundan sonra sofraya bezinin bu kısmı iyice çalkanmalıdır. Limon suyu da bir takım meyva lekelerini çıkarmak için iyidir. Yalnız limon suyu kullanıldığı vakit sofraya bezinin bu kısmının sabunlu su ile iyice yıkanması ihmal edilmemelidir.

Çiçekleri taze muhafaza etmek için ...

Çok kolay bir iki usul

Çiçekleri vazoda uzun zaman muhafaza etmek mi istiyorsunuz? Öyleyse bunun sırrını öğretilim: Çiçekleri iki günde bir elden geçirmeniz lâzımdır. Ve her defasında sapsın suyun dibindeki kısımlarını resimde gördüğünüz gibi bir makasla sıvırtınız. Çiçekler solmaya başladığı vakit bu uçları kaynar suyun içi-



Fazla güneş daima tehlikelidir

Çünkü Kanser hastalığını tevlit edebilir

Plâj denince akla iki şey gelir:

- 1 — Suda banyo.
- 2 — Güneşte banyo.

Bunun ikincisi yani güneşte banyo, bir zamanlar moda halini almıştır. Bu moda, hâlâ devam etmektedir. Fakat ilmi tetkikler neticesinde güneş banyosunun faydaları kadar, hattâ daha fazla zararları olduğu da anlaşılmıştır. Fazla güneş altında kalma, tedavisi imkânsız olan kanseri tevlit eder.

Bundan başka fazla güneşin cildi karartmakla kalmayıp ihtiyarlattığı da muhakkaktır. Bunu isbat için çok basit bir misal vermek kâfidir. Vücudün daima örtülü olan kısımları ile daima açık ve güneşe maruz lunan yüz arasında pek bariz fark vardır. Yüz çabuk buruşur, ihtiyarlar. Fakat cilt teravetini muhafaza eder.

Bu da güneşin yüzdeki tahribatını göstermektedir. Tarlalarda çalışan köylülerin yüzleri, çok güneş gördüğünden şehirlilerden daha fazla buruşuktur.

Bu satırları okuyanlar, güneşin sureti katiyede tehlikeli olduğunu sanmasınlar. İşaret ettiğimiz, her şey gibi güneşin fazlası da zarardır. İhtiyatla hareket edilerek az miktarda güneş banyosu daima faydalıdır.

Tehlikeli olan, kararmak sevdisiyle saatlerce güneş altında kalmaktır.

Bu arada şunu da tavsiye etmek isteriz, ki güneş banyolarından sonra krem kullanmayı ihmal etmemelidir.

Birkaç ev işi bilgisi

ÇAMAŞIRLAR NASIL MUHAFAZA EDİLMELİ?

Yeni çamaşırlar - eğer derhal kullanılmıyacaksa - herhangi bir düşünce ile yıkandıktan sonra ol dukları gibi muhafaza edilmelidir. Çünkü bu suretle hareket edilirse çamaşırların sararmış bir manzara göstermeleri mümkündür. Eğer daha emin bir surette hareket etmek isteniyorsa, çamaşırların mavi renkteki kâğıtlara iyice sarıldıktan sonra muhafazaları şayanı tavsiyedir.

SUN'İ İPEĞİ NASIL ANLAR SINIZ?

Satın aldığımız kumaşın tabii ipek mi, sun'î ipek mi olduğunu dan şüphe ettiğiniz takdirde şü-

henizi izale etmenin çaresi vardır ve şudur:

Kumaştan bir parçacık alırsanız yakarsınız. Eğer yakıtığınız parça çarçabuk yanar ve esmerimtrak renkte bir kül bırakırsa kumaş tabii ipektir. Yavaşça yanar ve koyu renkte bir kül bırakırsa sun'î ipektir.

DÜĞME DİKMEK USULÜ:

İnce ve mukavemeti çok olmayan mensucata düğme dikmek, düğmenin dikildiği kısmın çabuk yırtılmasını kolaylaştırır. Buna mani olmak için kumaşın tersine ve düğmenin dikileceği yere - düğme ile kumaşın tersi arasında - çok ufak ve sağlam bir bez yerleştirmek kâfi gelir.

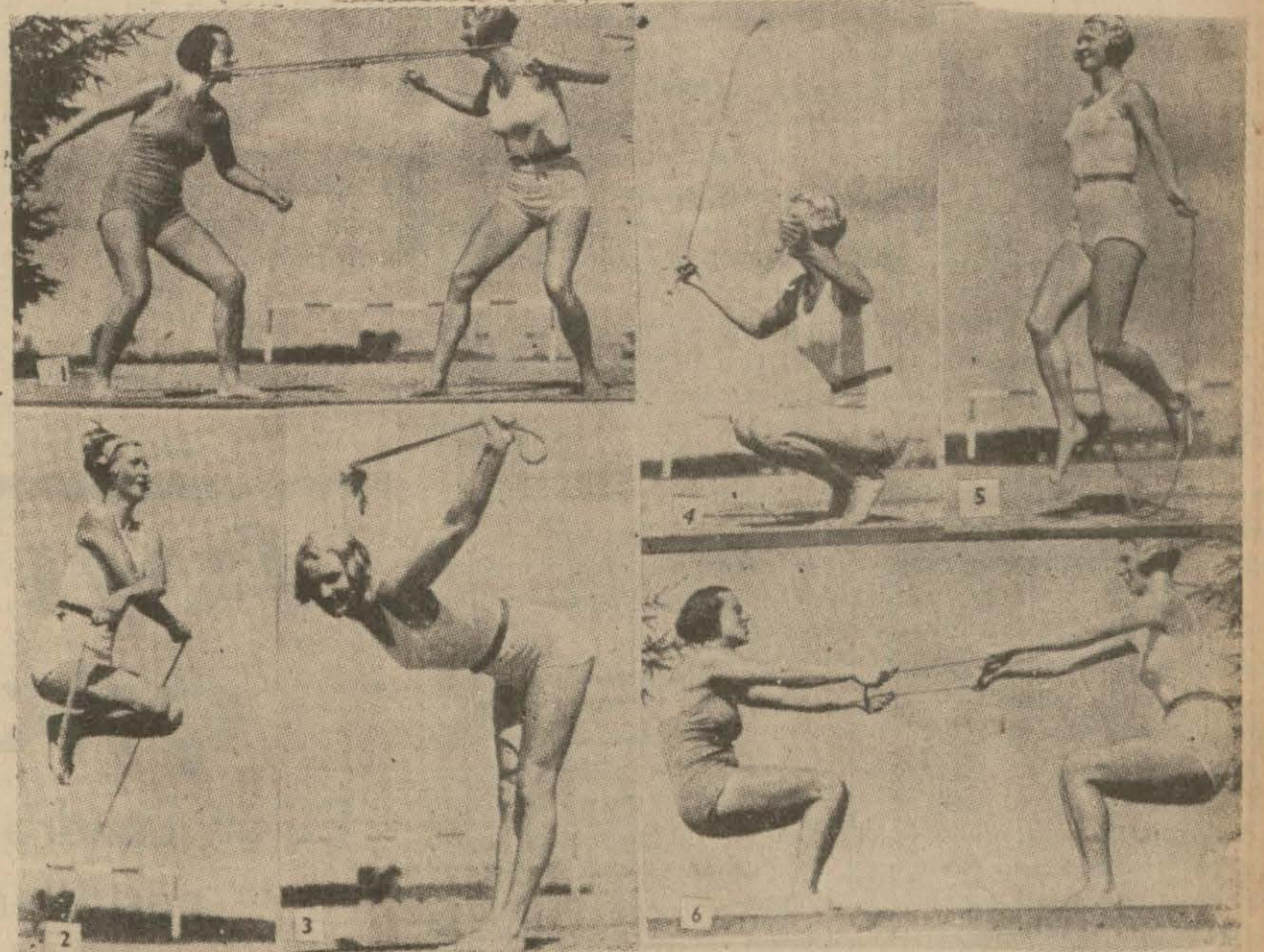
TERLİ ŞAPALAR:

Terleri şapkalarının dış kısmına geçen kimselerin şapkalarını iç tarafına - şapka ile meşin arasında - gazete veyahut kurtma kâğıdı konması ve bunların vaziyete göre değiştirilmesi şayanı tavsiyedir.

GÜVELERE ÇARE:

Güvelerden yünlü mensucatı korumak için naftalinin kâfi gelmediğini hemen herkes tecrübe etmiştir. Esasen naftalin, güvelerin üremesine mani olur. Binaenaleyh naftalinle muhafaza edilmek istenen yünlüler iyice naftalinlendikten sonra gazete veya yünlü olmayan mensucat ile dikkatle sarılmalıdırlar. Naftaline kâfuru da karıştırırsa iyi olur.

Eğlenceli vücut hareketleri



1) Açık hava, sağlam ve sıhatli vücut için en münasip idman yeridir. Yalnız idmanı bir lüzum olarak kabul ettiğimiz vakit, bir kulfete girmiş gibi oluruz. Bunu düşünmüş mütehassıslar, aynı faydayı temin edecek çok güzel oyunlar tertip etmişlerdir.

Burada resimlerini gördüğünüz ip atlamaları, bu maksatla tertip olunmuştur. Hepimizin küçüklüğümüzde oynadığımız bu oyunun vücuda son derece faydalı neticeler verdiği tesbit edilmiştir. Yalnız bu oyunların

bir metod dahilinde oynanması lâzımdır. Bu suretle açık havada müsait yer bulan bayanlar, hep ip atlayarak çocukluklarını yaşasın, neşelenmiş, hem de vücuda faydalı bir idman yapmış olurlar.

(1) Boyuna geçirilmiş ipi karşılıklı çekiniz. Boyun adelerini kuvvetleştirir. bu hareketin göğüs ve bel kemini de ayrıca kuvvetlendirir.

(2) Vücudün bütün adelerini harekete getirir ve besler.

(3) Bel ve kalçaların kuvvetlenmesini temin eder.

(4) Ayak parmaklarını kuvvetlendirir gibi görünen bu hareket daha ziyade bacak mafsallarını besler.

(5) İnsanın sürati intikal hassasını kuvvetlendirir. Bu hareket vücut için faydalıdır.

(6) Bazu, göğüs, kol ve bilekleri kuvvetlendirir.

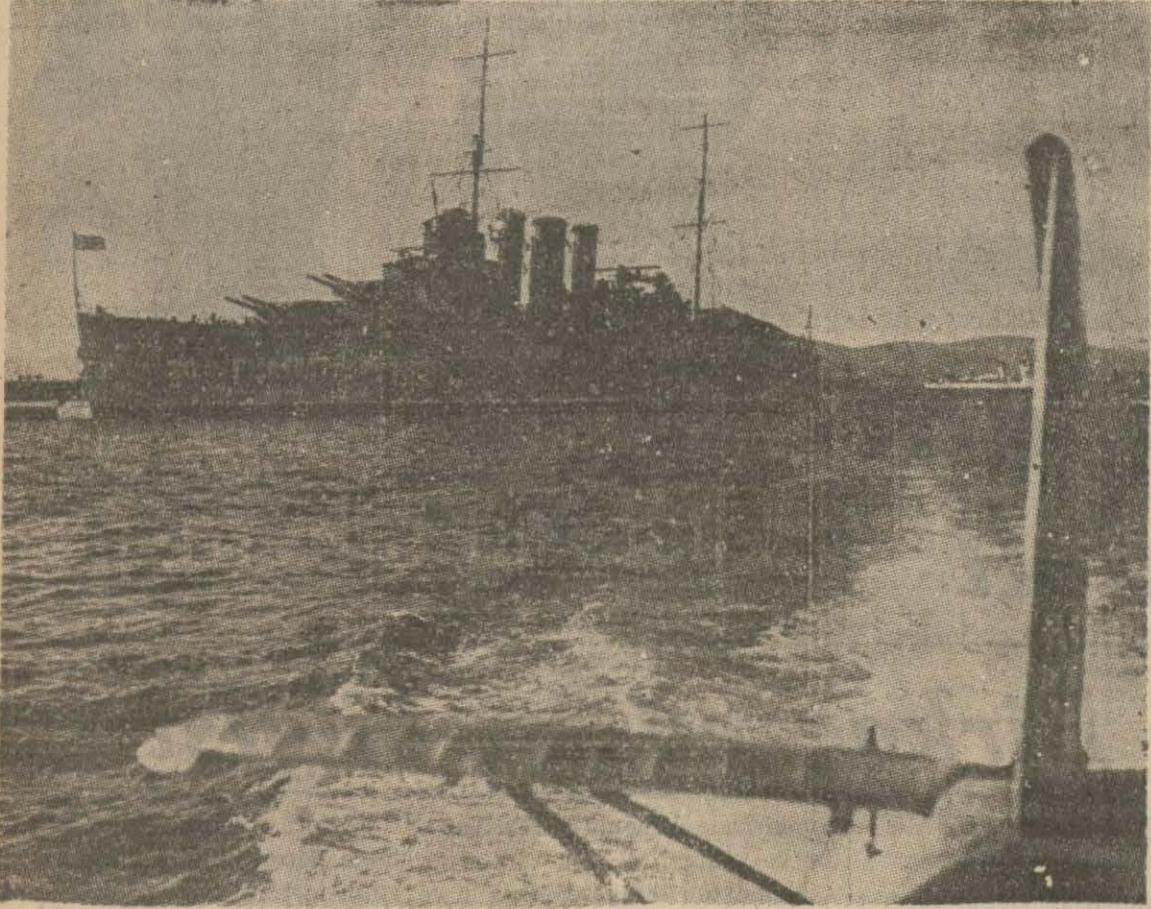
Bütün bu hareketler, hem neşe verir, eğlendirir, hem de vücudü mükemmel surette tedavi eder.

Bir hafta güneş tecrübe ederseniz, vücuda verdiği faydayı derhal tasdik edeceksiniz.

7 Numaralı hücumbotunun maceraları

Denizler için harp

Birinci ve ikinci kaptanlar başbaşa



Yirmi dört Haziran..

Günlerden cumartesi.. Vakit öğleyi geçmiş..

Bir haftadanberi İngilizlerin bir numaralı Garbi Akdeniz filolarıyla müşterek manevraları yapmaktan dönen, Akdeniz filosu Buji körfezine demirleyor..

En son model iki zirhli, sekiz zirhli kruvazör, on dört torpido muhribi, altı torpido, yirmi dört tahtelbahire, bir tayyare gemisi, yarım düzine kadar yardımcı gemi ve bilhassa Fransızların Akdeniz filolarındaki normal silâhlarının yanında emsalsiz bir yenilik olan bir düzine hücum botunun muntazam manevraları bu körfez sakinleri için her cepheden mükemmel bir manzara teşkil edecek..

Fransız icadı ve İngiliz imalı olan bu küçük çelik gemiler gayetle alçak ve fevkalâde seridirler. Mazot ile çalışan bu gemiler, geceleri düşman hatlarından gürültüsüzce seyredilebilecek için ayrıca elektrik motorıyla de mücehhezdirler.

Saatte yüz kilometre katedebilen bu botların idaresi sureti hususunda gördükleri talim ve terbiye neticesinde ehliyetlerini isbat etmiş olan en güzide kumandanlara, birinci sınıf zabitanaya ve değerli başçavuşlar ve efrada tevdi olunmuştu..

Bilhassa keşif, av ve dalmış vaziyette bulunan denizaltı gemilerinin tahribine mahsus olan bu botlar radiofonik mevce-i dedektör cihazına ve amudî atışlı bombalama tertibatına maliktiler.. Fakat aynı zamanda üç torpil kovani ile de mücehhez olduklarından bütün hızlarıyla bir zirhliya, bir torpidoya veya suyun altında yüzen bir tahtelbahire hücum edilebilirler ve onları en yakın mesafede torpiledikten sonra, balgaların boşluklarında seyredilebilmeleri ve azami süratle ilerlerken bile mükemmelen manevra yapabilmeleri sayesinde düşmanın seri topçu ateşinden kurtulabilirler..

Bu tehlikeli deniz kuşlarının hiç birinde isim yok. Bütün botlar sadece numaralanmış ve Akdenizdeki filolarla o şekilde taksim edilmiş ki, herhangi bir manevraya, bir keşfe veya bir harbe iştirâk eden botların miktarını taşıdıkları numaralar sayesinde keşfe imkân bırakılmamış..

Fakat esasen Akdeniz sahilleri halkı arasında meşhur olan

bu on iki bot şimdi de muhakkak Buji sakinlerinin denize gevriken dürbinlerine hedef olmuştur.

Bir çeyrek saat sonra yetmiş dört parçadan müteşekkil bütün donanma yerini almış, körfeze mutad sükûn çökmüştü.. İki zabıt 7 numaralı botun küçük kamarasında buluştular..

Bunlardan biri botun kumandanı Binbaşı Lui Tuzey, diğeri muavini ve dostu birinci sınıf kaptanlardan Jan Dosa idi..

İkinci kaptan:

— Haydi Allah rahatlık versin dostum..

Diye elini kumandanına uzattı..

— Nasıl, sahiden yatmağa mı gidiyorsun?

Dostunun elini tuttu, samimiyetle saktı ve gülere sordu:

— Yemek yemiyecek misin?

— Hayır, karnım aç değil..

Hem de manevralarda noksan kalan uykumu almak istiyorum.. Sen beni herkesten iyi tanıyorsun.. Ben günde muhakkak sekiz saat uyuluyorum..

Tuzey gülmeğe başladı, sonra arkadaşına sevgi dolu nazarla bakarak:

— Uykü çuvallı.. Haydi git.. dedi. Tevekkeli değil, uzun süren gece nöbetlerinden sonra seni keyifsiz görüyorum.. Haydi bakalım git şimdi uyu.. Ben daha oturup birkaç mektup yazacağım..

— Hem yarın beni uyandıracağım da deme.. Nöbet bende değil değil mi?

— Hayır, hayır, korkma sana kumandanın istirahat veriyor..

— Güzel.. Ben de şimdi hemen kendimden geçmeğe gidiyorum.. Saat henüz on dokuz.. Bir kere kendimi yatağa verince artık yarın sabah saat yedide ancak kendime gelebilirim.. Tam on iki saat deliksiz bir uykü.. Haydi dostum.. Yarın görüşürüz..

— Görüşelim dostum.. Allah rahatlık versin..

— Teşekkür ederim. Sana da.. Jan Dosa çıktı.. Kamarada yalnız kalan Lui Tuzey mektuplarını yazmağa koyuldu..

Ertesi sabah Jan Dosa uyanır uyanmaz, derhal saatine baktı.. Memnun görünüyordu..

— Bravo.. dedi. Tam yediye iki dakika var..

Derhal yataktan fırladı.. Üzerindeki mahmurluğun son izlerini de dağıtmak için ıslak bir sünger ile yüzünü, vücudunu kuvvetle uğuşturmağa başladı..

Sonra hafif hafif ısıklık çalarak giyinmeğe koyuldu. Bir yandan da birkaç güne kadar kavuşacağı annesini, kızkardeşini ve yakında nişanlısı, bir müddet sonra da karısı olacak olan küçük güzel kıızı düşünüyor, kalbi tatlı bir heyecanla çarpıyor, memnuniyet ve sabırsızlığı gözlerinden okunuyordu..

Jan Dosa, bu hayal içinde yakasını iliklerken, kapı vuruldu:

— Giriniz..

Kamaranın dar kapısı açıldı, bir nefer görüldü. Selâm verdi:

— Yüzbaşım, kumandan sizi çağırıyor..

Dedi..

— Hemen mi?..

— Evet yüzbaşım.. Kumandan sizi kumanda köprüsünde bekliyor..

— Pekii.. hemen gidiyorum.. Nefer çekildi.. Zabıt bir dakikada içinde beyaz ceketiriydi, şapkasını başına geçirdi, sonra daracık merdivene tırmanarak bir hâlede güverteye çıktı.. Kaptan köşküne geldiği zaman Tuzey çıkmak üzereydi..

Dosa derhal esas vaziyeti alarak:

— Bonju kumandan.. Beni çağdırtmışsınız.

(Arkası var)

Çalınmış yüzük

22 yaşında Hikmet kız mahkemede ağıladı. 22 yaşında Hikmet adlı bir genç kız geçenlerde misafirliğe gittiği arkadaşı Takohinin Kumkapıdaki evinde küp içindeki bir kumbara ile bir altın yüzüğünü çalmış, ertesi günü sevgilisi Kahraman isimindeki gençle Kumkapıda bir gazinoda yakalanmıştır.

Kırmızı entarili, baş örtülü maznun Hikmetin, dün birinci sulh ceza mahkemesinde duruşmasına başlandı.

Mahkemeye davacı Takohinle gelmişti:

— Kışlık kömür için kumbarada para biriktiriyordum. 15 lira kadar olmuştu. Çalmış, gitmiş. Bari yüzüğümü ver, vazgeçeyim, dedim; meğer onu da sevgilisine hediye etmiş. Karayı besle gözünü çıkarsam nem paramı, hem yüzüğümü, hem de ceza görmesini isterim.

Genç kız, Takohiden sonra arada bir elindeki mendiliyle gözlerini silerek:

— Arkadaşımdır, kızmaz diye aldım. Sevgilimle gezmeğe gidecektim. Param yoktu. Mutlukta dolaşırken küpteki kumbara gözümüne ilişti, alverdim. Yüzüğü de parmağıma geçirecek Kahraman ile buluştum.

Yüzüğü Kahramana hediye ettim. O da bana mendilini verdi. Paraları ise ayakkabı, levanta, çorap ve saire olarak sarfettim. Ama beni affetsin, yüzüğümü geri verir, paralarımı öderim,, dedi.

Hâkim Reşit maznunun sorgusundan sonra sevgilisi olduğunu söylediği kahveci Kahraman çağırıldı. Karadenizli Kahraman 34 yaşlarında olduğunu söyledikten sonra şunları anlattı:

— Bir cahilliktir, ettik. Yaş otuz dört evli ve üç çocuk sahibiyiz, ama hâlâ cahillikten kurtulamadık gitti.

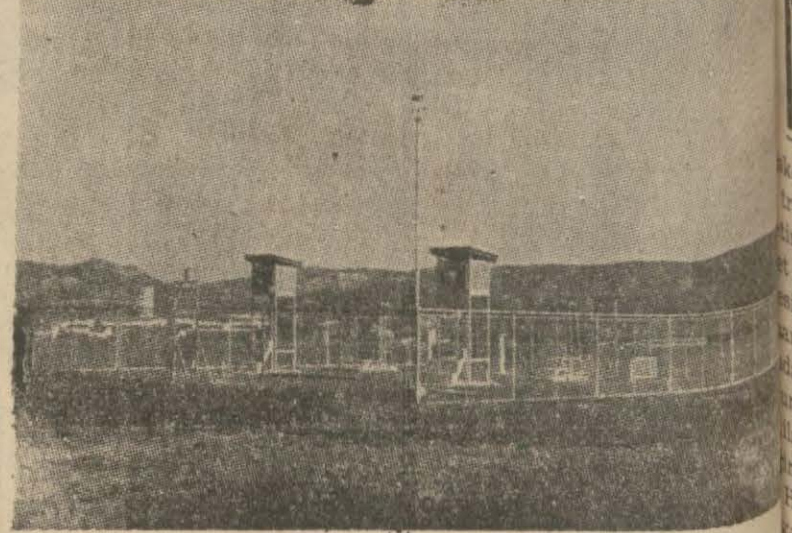
Bu kıza Yenikapı gazinosunda tanışmıştım. Ertesi gece Kumkapıda bir gazinoda buluşarak sevimliğe başladık. Bir ara çantasımdan bir yüzük çıkararak verdi; hatıra olarak da benim mendilimi aldı. Ertesi günü de kahveye gelerek geri verdi, verdim..

Suçlu genç kız mütemadiyen ağlıyordu. Hâkim Reşit Hikmetin mevkufiyetinin devamına ve gelmiyen bir şahidi çağırarak üzere mahkemeyi başka bir güne bıraktı.

VAKITA
abone
olunuz

Sivas meteoroloji istasyonu

Cumhuriyet bayramından sonra faaliyete geçecek



Sivas (Hususi) — Başvekâlet Devlet Meteoroloji işleri umum müdürlüğünün Sivasta temin ettiği mmtaka Meteoroloji istasyonunun kurulacağı saha üzerindeki istimlak işi sona ermiş, 200 metre murabba üzerinde yapılan rasat park mükemmel denecek bir şekilde ikmal edilmiştir.

Şehrimizde yapılacak olan meteoroloji istasyonunun Cumhuriyet bayramına kadar inşaatı sona erecek ve törenle açılacaktır.

İstasyon inşaatına da hemen bugünlerde başlanacaktır.

Orta Anadolu'nun her bakımından büyük bir sanayi şehri olan Sivasın bütün yurdun ihtiyacını önleyecek olan bu teşekkül de rasat istasyonu son sistem teknik alâti ile çalışacaktır.

NEŞET NAFİZ

Sivas Veteriner Müdürlüğü

Sivas, (Hususi) — Sivasta Veteriner müdürlüğünde büyük bir faaliyetle çalışan müdür Akif Telli bu kere dördüncü umum müfettişlik Veteriner müfettişliğine tayin edilmiştir. Sivasta kaldığı müddet içerisinde Şuşehri, Zara, Şarkışla, Bilezaylar, Kangalın Motorkulak, Çamurlu, Gücünde birer aşım durağı, sergievi istasyon civarındaki kütüklük mevkiinde koşu bahası yapılmasına çalışmış ve mmtaka hayvan cinslerinin ısılahına çok büyük bir ehemmiyet verilmiştir.

Mücadele işleri üzerinde de büyük tedbirler almış ve bunlardan kuvvetli neticeler elde edilmiştir. Kıymetli ve çalışkan direktöre yeni vazifesinde de

muvaffakiyetler dileriz.

Açık bulunan şehrimiz Veteriner müdürlüğüne de Ertesi günden Abdurrahman Erenin başkanlığında bayram ayını edilmiş, buraya gelmesi için muvaffakiyetler dileriz.

Sivastan kısa haberleri

Kangalın Alacaçam nahiyesi müdürlüğüne hukuk fakültesi mezunlarından Abdülkerem Atak, yine Kangalın Delice nahiyesi müdürlüğüne de Mehmet Özdemir tayin edilmiştir.

* Şehrimiz maliye tahsilatı Orhan Eryen Bursa tahsilatı yerine de Edirne Tahsilatı jefi Talât Güler tayin edilmiştir.

* Kangal hâkimi Sabit tayin vilayeti ağırceza azalması için tayin edilmiştir.

* Sivastan Kangal kazasının Yanmakavak nahiyesinde tunçayır köyünden Grıyın Nuri Tecer karısı Zeliha başka bir erkekle münabakat bulduğundan birçok zından kesmek suretiyle suçlu yakalanmıştır.

* Koyluhisar kazasının Sisarta nahiyesinin Yenice köyünden Şevket oğlu Ali Koçyigit aynı köyden Döğüş isiminde bir kıza kaçırarak suçlu yakalanmıştır.

Eğitmen kurslarına bedava arazi veriliyor

Öğretmen yetistirmek üzere Maarif Vekilliği tarafından her yerde açılmış ve açılacak olan kursların okullarıyla eğitimcileri için lazımlı olan bağ, bahçe, sığınak gibi arazi Vekiller Heyetince karariyle ücretsiz olarak verilecektir.

Her kurs için de 20.000 lirası mütedavil sermaye verilecektir.

Ayı yavrusunun çıkardığı moda

Bütün Londra bu mahlûkun peşinden gidiyor

Oyuncaklar, elbiseler, biblolar hep ayı şeklindeki yapılmıya başlandı

İngiltere hayvanat bahçesinin herkes tarafından sevilen siyah - beyaz renkte çok sevimli ayı yavrusunu bulduğundan haber vermiştir.

Bu yavru bütün İngiltere halkını o kadar sardı ki, sıradan çocuk oyuncaklar, elbiseler,

biblolar, duvar tezyinatı hep ayı şekli ve kıyafetinde çıkıyor. Yurtdışında gördüğümüz resimler, sevimli ayı yavrusunun kendisiyle beraber muhtelif sebalarda yapılmış moda örneklerini görülmektedir.



Saray - Bosna faciası nasıl cereyan etmişti?

Tahkikatı yapan hâkim hâtıralarını anlatıyor

Başı kan içerisinde bir adam kapıdan içeri girdi Bu Pirinçip idi



Bir adam ayakta duruyor ve san. ki Arşidükü müdafaa için bir lev. ha vazifesini görüyordu.

Bir kaç dakika sonra bir kah. vede oturmuş istirahat ediyor. Fakat koşarak gelip beni buldular. Derhal yazhaneme dön. mek mecburiyetinde kaldım.

Daha henüz içeriye girmiştim ki karşına kafası kan içinde genç bir adam getirdiler. Bu Pirinçip idi. Halk tarafından hırpalanmış olduğu görülüyordu.

Hiç tereddüt etmeden katil: "Bu suikasti ben yaptım.. Çünkü varis prens, cenup Slavların hayatını mahveden Habsburg emperyalizmini temsil ediyor - du..", diye suçunu itiraf etti.

Artık bundan sonra arkamda her memlekette gelmiş bir gazeteci bulutu beni adım adım takip ediyordu.

ACELE EDİNİZ SİRBİSTANA ULTIMATOM VERİLECEK

Derhal tahkiata başlamıştım.. Bir kaç gün sonra bütün çete ta. mamile meydana çıkarılınca ef. kârumumiyede büyük bir heyecan başgösterdi.. O tarihte Vi. yana hükümeti şefi bulunan Dr. Frederik Veysner de bizzat Sa. raybosnaya gelmişti.

Faaliyetim nedense büyükleri. min gözlerine biraz ağır görünüyordu. Nihayet bir gün şu mesa. jî aldım: "Tahkikatımızın netice. sine varmakta acele ediniz. Çün. kü Sırbistana bir ultimatom ve. rilecektir.."

Nihayet gizli teşkilât azasın. dan biri olan Frifko Grabesi ko. nuşturmuş muvaffak oldum. Bu delikanlı jandarmalar tarafından her türlü tazyike maruz kalmış, fakat ağzını bile açmamıştı.

Fakat bana, Saraybosnada i. kinci bir bombanın saklı olduğu. nu itiraf etti. Bütün tahkikat müddetince Saraybosnada tama. men yalnız bir hayat sürüyor. dum. Karmı, çocuklarımı yolla. mıştım. Her sabah silâhlarla mü. cehhez polislerle dolu bir otomo. bil beni evimden alarak büroma götürüyordu..

Harp ilanına takaddüm eden 1914 temmuzu günleri müthiş sı. kıcı oldu. Harbin tarihini tayin etmek Mösyö Leo Pfefer'e bağlı. idi, fakat her şeyden evvel tahki. katı ikmal etmek lâzımdı.

SLAVLARA KARŞI TAZYİK Mösyö Leo Pfefer hatratına şöyle devam ediyor:

— Daha ben tahkikatı ikmal etmezden çok evvel Sırbistanın yapılmaktadır.

Antakya yolunda: V

Antakya bütün güzel. liği ile göründü

Asi nehrile ikiye bölünen şehirde heyecanlı bir dakika

YAZAN:

Hulûsi Günay

İskenderuna gidecek olan Fran. reninde gazetecilere mahsus. ün geçmediğini söylediler. almak icap etti. İstasyon. sine koştum; kapalı. Bilet, ara yerleştirdikleri bir va. dan alacakmışız. Vagonun. andığı yer karanlık. Önünde. niz bir kaynaşma var. Bine. min trenin hareketine az kal. diemen o tarafa kıvrıldım.

Küçük bir tahta merdivenden. kaç basamak çıkarak bilet a. almak için itişip kakışanlar a. ma ben de karıştım. Sıra fa. ramak beyhude bir intizar. ek Bununla beraber, şuna. na omuz vurup merdivene ya. dım.

Beklemek te tatlı netice vermi. Beklemek lâzım. İyi ama, bu hareket saati ne olacaktı.? Bu hareket bastığımı farketmeden. vagonunun pervazlarına tu. lanmış olan entarili yolculara sa. rak son basamağa çıkabildim.

Veren Ermeni genci, pence. ni telâşların farkında değil. gibi idi. Uykulu gözlerini a. bir yumuyor ve avucuna ko. nularını dakikalarca say. ma uğraşıyordu. Hele şükür:

— Aman bre gâvur oğlu, tren. de kaçacak. Kalacüh burda, sen.

Demeğe lüzum kalmadı. Yü. me baktı, amirane bir eda ile: — 19 kuruş ver!

Dedi. Mektep ve daire dönüşlerinde. ni altındaki bilet alma işken. rini her İstanbullu zaman za. na çıkar. Ve acısını bilir. Pa. nesi İstasyonunda yarım saatdir. temekten dizlerimde derman, de sabır kalmamıştı. Üstü. Ermeninin kaba sesi tuz biber.

Ona icap eden cevabı verdik. sonra elimdeki 25 liği masası. me fırlattım. Yüziime baktı. dedi:

— Affedersin paşam, beyim. çok beklettim.

Demeğe lüzum gördü. Bütün bu yorgunlukları trenin. an ve tenha kompartmanla. n birinde unutacağımı zan. dıyordum. Çünkü Payastan. deruna giden trenin için.

Ben başka oturacak mevkii. ni bana katlanırsız, diye tesel. mağa çalışırken sinirlerim. ni daha gerildi: İçeride ışık. rek bir meccidin önünde durdu. Şoför:

— Beylândayız! Diyor. Önünde durduğumuz meccidin. kapısı ardına kadar açıktır. İçe. ride, ta mihrabın yanında belini. ikiye bükmüş, başı eğik yetmiş. lik bir ihtiyar Allah'a ibadetle. meşgul.

Kafamda şehminler dolaştı. kim bilir, şu küçük meccit, Bey. lânların ne elemli toplantıları. na şahit oldu!

Ayrılıyoruz. Tekrar asfaltlı. yola girdik. Yükselmekteyiz. Ra. kım, burada, altı yüzü geçermiş. Bu yükselişin bir de inişi oldu. Otomobil, minare kıvrımları gibi. virajlardan döne döne aşağılara. iniyor. Bu iniş ta Antakya'ya ka. dar üsüyor.

İşte, karşıda güzel Antakya gö. ründü. Şoför, sabırsızlığını sez. miz olmalı ki sürati oksana yük. seltti. Ve bu süratle... es da. kika sonra Antakya'ya netti..

Silpiüs dağımın eteğine sığın. nuş, suları bulanık "Asi" bir ne.

derun şehrinin bol ışığı görünü. yor. Manzarayı, bir ip üzerine di. zilmiş yıldızlara benzettim. Bu i. şıklar, yıllarca, başı dumanlı ana. yurt dağlarına hasretle bakarak. kendilerini denize attılar ve ora. da he rgece bin parça olarak ağ. laştılar. Bu ışıklar, bizden ayrı. düşmüş bir yurt parçasının ısı. lak gözyaşları idiler ki her ak. şam, İskenderunun kirpiklerin. den denize döküldüler. Trenin. penceresinden onları içimin son. suz sevinci ve heyecanı ile sey. rediyorum. Körfez boyunca şeh. rin boynuna geçirilmiş bir ger. danlığı andıran bu ışıklar, bana, bu topraklara giren kahraman. Mehmetciğe, Hataylı ninelerin:

— Atının ayakları altında öle. ceğim, çiğne beni..

Derken, dökükleri sevinç göz. yaşlarını hatırlattı. Ve zannettim ki üç yüz bin Ha. taylının sevinç yaşları birer dam. la halinde burada birikerek tane. tane nurlanmış ve anavatana yü. zünü çevirerek gülmeğe başla. mıştı.

Sol tarafımda, karanlığa gö. mülmüş yemyeşil tepeleri hayal. meyal görüyorken düşündüm: Kim bilir ne kadar Hataylı ora. dan anavatana hasretle baktı..

İskenderun İstasyonunda kim. seler yok. Bana ge.ince, daha şim. diden, bir çok şeyler görmek ar. zusu ile çırpıyorum. Sabah ol. sa bir.. Lâlin daha iki saat var. İskenderunda kalmak istemiyö. rum. Önüme gelen bir taksiye at. layarak:

— Antakya'ya.. Dedim.

Asfalt bir yol üzerinde kayma. ğa başladık. Şehri terkedince haf. fif bir yükseliş yapıyoruz. Kay. pak yolda uçuyoruz.

İki günlük seyahat yorgunlu. ğunu ve uykusuzluğu unutmuş gi. biyim. Ortalığım karartı halinde olmasına rağmen, sağı solu gör. meğe çalışıyorum. Asfalt yolun. iki tarafı kısa boylu ve bakım. görmüş çınar ağaçları ile süslü.. İçimde, her şeyi gündüz gözüyle. görmek istiyakı daha çok hâkim. oldu. Çarşafı ve peçeli bir kadı. nın yüzünü görmek, nasıl yenil. mez bir merak doğurursa benim. ki de öyle.. Sabah olsa..

Otomobil, pencereleri beyaz. perdelerle örtülü evlerden geç. rek bir meccidin önünde durdu. Şoför:

— Beylândayız! Diyor. Önünde durduğumuz meccidin. kapısı ardına kadar açıktır. İçe. ride, ta mihrabın yanında belini. ikiye bükmüş, başı eğik yetmiş. lik bir ihtiyar Allah'a ibadetle. meşgul.

Kafamda şehminler dolaştı. kim bilir, şu küçük meccit, Bey. lânların ne elemli toplantıları. na şahit oldu!

Ayrılıyoruz. Tekrar asfaltlı. yola girdik. Yükselmekteyiz. Ra. kım, burada, altı yüzü geçermiş. Bu yükselişin bir de inişi oldu. Otomobil, minare kıvrımları gibi. virajlardan döne döne aşağılara. iniyor. Bu iniş ta Antakya'ya ka. dar üsüyor.

İşte, karşıda güzel Antakya gö. ründü. Şoför, sabırsızlığını sez. miz olmalı ki sürati oksana yük. seltti. Ve bu süratle... es da. kika sonra Antakya'ya netti..

Silpiüs dağımın eteğine sığın. nuş, suları bulanık "Asi" bir ne.

Hulûsi Günay

Maarif Şûrası

(Başarılı 1 incede)

— Bir diğer çare de, dedi, bütün yüksek mekteplerin bir elden idaresidir. Bu suretle, işlerin daha normal bir surette cereyan edeceği kanaatindeyim. Yüksek mektepler arasında böyle bir anlaşma mevcut olmadıkça daimi bir inkişafa mazhar olmaları da kabil olmayacaktır."

Erişgil, bundan sonra üniversitede ilmi tahriratın tevsifi, ve tekâmülü için fakülterimizin birer sanat mektebi halinden çıkması lâzımgeldiğini, fakülterlerdeki asistanların ve doçentlerin bu maksatla çok fazla olmasını icap ettiğini, doktora veren talebeyi bu suretle hazırlama faaliyetine geniş miyasta yer verilmesinin zarurî olduğunu söyledi. Talebenin bîhakkın yetişebilmesi için de haricte iş sahibi olmaması, dersinden ve vazifesinden başka hiç bir şeyle meşgul olmaması lâzımgeldiğini izah etti ve nihayet Ankara'da bir millî kütüphane tesisi için çok geç kalındığını tebarüz ettirdi.

CERRAHLIK İHTİSASA AYRILMALI

Saim Ali Dilemre, tıp fakültesinde çocuk cerrahisi şubesinin açılmasını ve bunun bir ihtisas haline getirilmesini istedi, bugün Türkiyede kanbur, çolak, topal miktarının 315 bin kadar olduğunu yazan bir gazetenin verdiği bu rakamın çok noksan olduğunu, bu kırık, kırık, gibi sakatları tedavi edebilmek için cerrahlığın ihtisasa ayrılması lüzumunda ısrar etti.

Tevfik Ararat, yüksek öğretmen okulunun yetiştirdiği talebin birer profesör olarak yetiştirilmelerine işaret etti, en yüksek mektep mezununun bir sene hocalık etmesinin o kadar kolay bir şey olmayacağını söyledi.

Ali Fuat Başgil, plân komisyonunun raporunda yüksek mekteplerin maddî devresine temas etti; İstanbul üniversitesinde 3 büyük fakültenin bir merkez binasına sıkışmış olduğunu söylüyor:

— Bu binanın bizi daima korkutan ve ürküten bir hali vardır. Tıp fakültesi laboratuvarlarında iştişale müsait birçok maddeler bulunuyor. Maazallah bir yangın zuhuru bizi daima korku içinde yaşatmaktadır. Bina pek dardır. Duvarları kaldırmak, sınıfları birleştirmek gibi tedbirlerle bu sıkıntının önüne geçmek istiyoruz, fakat mümkün olmuyor." dedi.

Başvekil, bundan sonra tedrisat meşalesine temas ederek üniversitemizin ders saatlerinin diğer üniversitelere nazaran daha fazla olması sebebinin yarıdım kitapların çok az olduğunu da görüldüğünü söyledi.

Fakülterlerin birinci sınıf imtihanlarında çok iyi talebelere tesadüf edilmekle beraber kötü talebenin de tutar tarafı olmadığını ve maalesef bu gibi talebelere biraz fazla tesadüf edildiğini, buna sebep olarak da ana dilimize vukufun çok az olduğunu mütalâasında bulundu.

İlk orta, yüksek öğretim bahsinde en çok üzerinde durulması lâzım gelen meselenin ana dilimizi iyi öğrenmek, ve ana dile bîhakkın vâkıf olmak suretiyle iyi talebe yetiştirmenin kabil olduğunu tebarüz ettirdi. Bu ana dil olan alâkasızlığın bir diğer sebebinin de yabancı dillere verilen fazla kıymetten doğduğunu, bunun da bir moda haline geldiğini söyledi.

Hayri Arda için cevapları

Hayri Arda, orta tedrisat umum müdürü, Tevfik Araratın mütalâalarına cevap verdi. Orta tedrisat raporunda her türlü nok

sanlara temas edildiğini, encümenin hiç bir zaman mükemmel bir rapor hazırladığını iddia etmemekle beraber gösterilen bu faaliyet hakkında mütalâada bulunurken biraz mansıfane hareket etmek lâzım geldiğini ifade etti.

Yüksek mektep mezunlarının lise hocası olduğu yolundaki usul itirazda bulunan hatiplere:

— Ne hulûk mezunu hocalar vardır ki, fevkalâde meslek adamlarıdır. Hakiki bir ilim adamıdır. Nice mülkiye mektebi mezunları vardır ki, bir çok muallim mektebi mezunlarından daha kıymetli mesailer görülmüştür. Bu bakımdan yüksek mektep mezunlarının lise hocası olması yolunda ileridenberi tatbik edilmekte olan usule vâki itirazlar olamaz. Biz bu işlere, büyük bir feragatle çalışıyoruz ve muvafık olmak için de uğraşyoruz."

Bundan sonra Tevfik Ararat kürsüye geldi, Hayri Arda'nın bu kadar şiddetli beyanatının yerinde olmadığını ve kendisinin "liserlerimizden talebe yetişmiyor, hocalarımız ehliyetsizdir," gibi bir mütalâada bulunmadığını ifade etti.

Doçent Enver Ziya — Hatipler tarafından Doçentlere yapılan ihtifata teşekkür etti. Onlar hakkındaki verilen malûmatlara cevap verdi. Doçentlerin sadece Avrupada bir diploma almış kimseler olmayıp, senelerce memleketin muhtelif yerlerinde çalışmış bilgili ve kabiliyetli kimseler olduğunu Vekâletin istediği yerde ve takdir edeceği bir para ile her ne şekilde olursa olsun feragatle çalışacaklarını anlattı.

Mehmet Emin Erişil tekrar kürsüye geldi. Komisyon raporu hakkında vaki olan itirazlara cevap verdi. Raporda Üniversite gençliğini sene de yirmi gün kadar köylerde kamp kurmak suretiyle gençliği anlı işlerini hazırlamak hususundaki kararı anlattı. Bu organizasyonu vücuda getirmek için ne gibi tedbirlerin alınması lâzım geldiğini ifade etti.

Edebiyat Fakültesi Dekanı Hamit — Plân encümeninin Üniversite binası hakkında beyan ettiği mütalâalara istinat ederek bugünkü Üniversite binasının ihtiyaca kâfi gelmediğini, belediye kanunları mucibince bir apartman merdivenlerinin taş olması lâzım gelirken Üniversite merdivenlerinin ahşap olduğunun bu bakımdan binanın emniyetbahş olmadığını söyledi. Edebiyat fakültesinde dersin takririnden ziyade seminerlerde hususî faaliyet şartile talebin kendi kendine yetiştirilmesine esas tutulduğunu izah etti.

İsmail Hakkı Baltacıoğlu; Üniversite davasının halli, Üniversite konsepsiyonuna bağlı olduğunu, Üniversite öğretmenin gayesi presizyon olmadığını, çünkü bunlar ilkten yüğe kadar bütün okulların gayesi olduğunu, Üniversitenin gayesi büyükleri ilim tekniğine, inisiyete etmek olduğunu uzun uzadıya anlattı.

Ayrıca Üniversitelerin beynelmilel tabiatını tebarüz ettirdi ve her memlekette üniversite inkişafının zarurî şartlarını gösterdi. Bu sırada profesörlerin ecnebi dilinde kitap neşretmeleri, üniversiteye girecek lise talebesinin en aşağı fransızca, ingilizce ve almanca gibi ikisini bilmesi lâzım geldiğini, bunun için de ecnebi dilini okumakla değil, Galatasaray lisesinde olduğu gibi öğretmen lâzım geldiğini anlattı ve hâlen ecnebi dili tedrisatında tatbik edilmekte olan metodlar hakkında şiddetli itirazlarda bulundu.

Baltacıoğlu bu mütalâaları

yaptığı esnafa Edebiyat fakültesi dekanı Hamidin inkılâbın tahsile en büyük meyki verdiği hakkındaki iddiasını önledi ve dedi ki:

— Memleketimizde Atatürk adını taşıyan üniversite gerçi yoktur. Fakat Atatürkün millî karakterini taşıyan diliyle anlatan heykeller pek çoktur. İnkılâbımızda sanata verilen değer ilimden yüksektir ve ondan aşağı değildir. İnkılâpları önce sanatlar haber verir. Mikel Anj çıkmasaydı, Dekartı göremezdik.

Baltacıoğlu ayrıca memleketimizde yapılacak beynelmilel ilim kongresinin büyük ehemmiyetini tebarüz ettirdi ve Cumhuriyetin Maarif Vekilinden Türkiyenin muhtelif şehirlerinde muhtelif ilim mevzularına ait beynelmilel kongreler toplanmasını diledi.

Plân komisyonunun Üniversite kampları hakkındaki teklifini pek büyük bir alâka ile karşılayarak bunların yeni bir feyz kaynağı olan yeni eyitmen ve öğretmen merkezlerinde kurulmasını ve onlarla birleştirilmesini istedi.

Son söz olarak bu kadar canlı bir teşkilâtın filizlerini ancak hayat bildirebilir, dedi.

Öğleden sonra saat 16,30 da toplanmak üzere celseye nihayet verildi.

Öğleden sonra celse yine Hasan Ali Yücelin reisliğinde açıldı. Bu celsede Plân komisyonunun mesleki tedrisat hakkında hazırladığı rapor müzakere ve kabul edildi.

Bu raporun müzakeresi sırasında söz alan hatipler, raporu her bakımdan mükemmel bulduklarını ifade ettiler. Derhal tatbikine geçilmesi için Vekâletten temennilerde bulundular. Memlekette sanat mekteplerinin inkişafı ve tekâmülü bakımından çok yerinde olarak verilen kararların devlet ve hayattında çok hayırlı neticeler tevli edeceği kanaatlerini ifade ettiler.

Sadrettin Celâl memleket kültür hayatında çok değerli karar veren Şûra âzalarını Maarif Şûrasının toplanmasında ve büyük bir fazilet ve samimiyet havası içinde bu kararların alınmasında çok büyük yardımları dokunan kıymetli Maarif Vekiline teşekkür etti.

İsmail Hakkı Baltacıoğlunun Maarif Şûrasının bütün Türk muallimlerine hürmet ve muhabbet hislerinin sunulması yolundaki takrirî alkışlarla kabul edildi. Bundan sonra Vekil Hasan Ali Yücelin nutkiyle Maarif Şûrası faaliyetine nihayet verilmiş oldu.

Başvekil

(Başarılı 1 incede)

bulunan Refik Saydam demiştir ki:

— Türk matbuatına düşen vazife bu yerli malları ecnebi malları gibi gösterenlerle mücadele ve bu kanaati ortadan kaldırmaktır. Bu nokta esas davamız olmalıdır."

Başvekil Dr. Refik Saydam akşam üstü eksprese bağlanan hususî vagonla Ankaraya dönmüştür.

Kendisini şehrimizde bulunan vekiller ve mebuslar, İstanbul Vali ve Belediye Reisi Dr. Kırdar, emniyet direktörü Sadri Aka, İstanbul komutanı General Halis Bıyıktaş, Merkez komutanı Albay Cemal ve kabalık bir halk kütesi uğurlamıştır. Muhterem hükümet reisli, halkın tezahüratla karşılanması ve şehrimizden ayrılırken şiddetle alkışlanmıştır.

Bir millî vicdan meselesi

(Başarılı 1 incede)

Zira bugün imar plânının tatbiki için belediyece istimlak edilecek olan yerlerin pek çoğu Türk ve müslümanlara aittir.

Nesilden nesile tevarüs yolu ile intikal eden bu yerlerde mülkiyet haklı şahıslar ve aile arasında dağılmıştır. O kadar ki, bazan orta derecede büyük bir binada beş, on alâkalı vardır. Şimdi tasarruf şekli bu tarzda pek çok parçalanmış ve dağılmış olan emlak ve arsalar belediyece istimlak edilerek plân dairesinde yerlerine yeni binalar yapılacaktır; ve satılacaktır.

Yahut muayyen bazı şartlar dairesinde inşaat yapılmak üzere hususî ellere devrolunacaktır. İşte imar sahalardaki emlak ve arsalar eski şekilden yeni şekle girmek için elden ele geçerken, yani bu yerlerin tasarruf ve âdiyetlerinde umumî bir değişiklik olurken İstanbul'daki mühim bir kısım emlakınin tasfiyesi gibi bir netice çıkabilir. Şimdi beşer, onar bin liralık hisseler ile Türk ve müslüman nüfusu arasında dağılmış olan bu emlak ve arsalar tamamen Türklüğe yabancı ellere geçebilir.

Türk millî vicdanı İstanbul imarı gibi hayırlı bir iş üzerinde çalışırken Türklerin İstanbuldaki alâkalarını velev ki mahdut bir miyasta kesmek gibi bir netice çıkmasını aslâ hoş görmez. Şehrin imar plânını tatbik ederken böyle acı bir ihtimalin önüne geçecek bir tatbikat usulü bulunmasını ister.

Acaba bunun için çare ne olabilir?

Bizim hatırıma gelen şekil şudur: Belediyece istimlak edilecek yerler üzerine plân dairesinde yeni inşaat yapılmak üzere yeni bina parsellerinden bazıları öyle seksen bin, yüz bin lira kıymetinde büyük emlakten teşekkül ediyorsa bunlar satıldığı zaman mübayaalara beşer, onar bin lira mukabilinde malları istimlak edilmiş olanların da istimlak bedeli olarak belediyece aldıkları para nisbetinde ayrı ayrı, yahut gurup gurup iştiraklerine imkân verilmeli...

Eğer bu tarzda bir usul için evvelden bir tatbik şekli hazırlanmış olursa büyük sermaye sahibi olmayan Türkler zarurî olarak imar sahasında belediye tarafından yapılacak onar, yirmişer bin liradan fazla kıymetli yeni binaların mübayaasına iştirak edemeyeceklerdir. Bu suretle İstanbulda bugün emlak sahibi olan Türklerin bu alâkaları da ister istemez kesilecektir. Hamiyetinden, vatanperverliğinden emin olduğumuz Belediye Reisi Lütfi Kırdarın her halde bu mühim mesele üzerinde bir tatbik şekli düşünceğini şüphesiz addederiz.

ASIM US

İngiliz-Japon görüşmelerinde itilâf çıktı

Londra, 29 (A.A.) — Öğrenildiğine göre, dün Tokyoda Japonların Tiyençindeki İngiliz imtiyazlı minkatında Çin dolarının tedavül etmemesi suretindeki talepleri üzerine iki memleket arasında yapılmakta olan müzakerelerde bir noktai nazar ihtilâfı zuhur etmiştir.

Müzakerat celsesi, tatil ve pazartesiye tehir edilmiştir.

Almanya - Japonya Arasında yeni bir ticaret anlaşması yapıldı

Tokyo, 29 (A.A.) — Domei; Hariciye nezaretinden bu sabah tebliğ edilmiştir:

Ticaret mübadeleleri ve hesaplarm tasfiyesi hakkında Almanya ile Japonya arasında umumî bir anlaşma muvakkaten imzalanmıştır.

İki memleket arasında şimdiye kadar yapılan ticaret mübadelelerinin ittifakı muhafazaya matuf olan bu anlaşma aynı zamanda istikbal için mahsus bir inkişaf da derpiş etmektedir. Anlaşma iki taraf arasında bir tarzı tesviye elde edilir edilmez süratle meriyete girecek ve bu arada anlaşmanın tatbiki için bütün tedbirler alınacaktır.

Berlin, 29 (A.A.) — Dün Paris'e edilmiş olan Alman - Japon ticaret itilâfı üzerine bu iki memleketin müteakıl ihracatı Almanya lehine olmak üzere bire karşı dört nisbetini bulmuştur.

Bundan başka hususî bir iltisadî mukavele akdedilmektedir. Bu mukavele, iki memleket arasında

ki mübadeleleri mahsus inkişafa mazhar etmeği eylemektedir. Mukavelede sal surette zikredilmiş olataiya ait tediyat, klering yapılacaktır.

Berlin, 29 (A.A.) — Almanya ile Japonya arasında bir muahedesi imza edilmiş keyfiyeti burada bariz bir nuniyetle karşılanmakta muahedenin imza edilmiş kısmın Japon - Amerikan muahedenamesinin feshine mukabele olduğu söylenmektedir.

Yarı resmî mahafil beyanatta bulunmağa mecbur olan zevat, Amerikan ile anlaşmaktan sonra bu bilste bulunmuş olduğunu etmekte ve B. Rozveltin bilik kanunu meselesinde olduğu hezimeti bu teşebbüs lâlî etmek istemiş olduğu lâasını ileri sürmektedir.

Maarif Şûrasında verilen bir karar

Maarif müdürlerine yetki salâhiyetler veriliyor

Maarif Şûrası toplantılarında maarif müdürleri talimatnamesi ile Gazi Terbiye Enstitüsü talimatnamesi üzerinde bazı değişiklikler yapılmıştır. Yapılan bu değişiklikler umumî heyet tarafından da kabul edilerek tatbik mevkiine konmuştur.

Maarif müdürlükleri talimatnamesinde; yüksek mektep mezunu olmayan maarif müdürlerine yalnız vilâyetin ilk tedrisat işleriyle meşgul olmaları ve ilk tedrisat müesseselerinin çalışma vaziyetinden mesul ve mütemetleri salâhiyeti verilmekte idi. Bunların vilâyet dahilinde bulunan orta, lise ve sanat okullarına ait işlere bakmak salâhiyeti olmadığından bu gibi müesseseler vekâlete bağlı olarak muhabere ediyorlardı.

Yeni maarif müdürlükleri talimatnamesinde bir vilâyetin bütün kültür müesseselerinin tedrisi ve idarî işleriyle doğrudan doğruya maarif müdürleri

nin meşgul olmaları ve meseselerin bütün işlerini rif müdürlüğü kanalından tesviye uygun görülmüştür.

Önümüzdeki ders senesinde yapılacak ilk tedrisat müesseselerine bakan maarif müdürleri vilâyet dahilinde bütün okullara bakabilecekleri diğer tariftan yüksek mektep mezun olmayan maarif müdürleri arasında da esasî değişiklik yapılması mütasavverdir.

Bundan başka Gazi Terbiye Enstitüsü pedagoji şubesinin mezun olan gençlerin mübadele vazifesine geçmeden önce yıl eğitim kurslarında görev görmek üzere muvakkaten göstermeleri esas tutulmuş limitatnameye ilâve edilmiştir.

Gazi Terbiye Enstitüsü müdürlüğüne bir yıl mezaun olan gençler, bir yıl mezaun olan gençlerin mübadele vazifesi görevlemlerinde bu müddet zarfında görevleri ödenecektir.

Londra - Paris - Moskova arasında

(Başarılı 1 incede)

Diğer taraftan B. Çemberlayn de pazartesi günü avam kamerasında İngiliz - Fransız - Sovyet siyasi görüşmeleri hakkında beyanatta bulunacaktır.

Dün akşam ne Paris, ne de Londrada herhangi bir tebliğ nesredilmemiştir.

* * *

Londra, 29 (A.A.) — Başvekil tarafından avam kamerasında beyanat yapılmadan önce varın, yahut öbür gün Moskova, taki Fransız ve İngiliz büyük elçileriyle Molotof arasında yeni bir mülakat vukubulacaktır.

İngiliz diplomatik mahfilleri, Başvekilin askerî müzakerelerin başladığını bildirecek vaziyette olacağını ve umumî çerçiveden dışarı çıkmamakla beraber siyasi görüşmelerin neticesi hakkında da malûmat verebileceğini zannediyorlar.

Aynı mahfiller bu hususta fazla nesriyatın müzakerelerin erakkisine zarar vereceği kanaatini muhafaza etmektedirler.

Majeste Karol

(Başarılı 1 incede)

Kral refakatindeki zevat birlikte hususî bir otomobile Efese gitmişlerdir.

Yollarda ve istasyonlarda mimî tezahüratla karşılanırlardır. Efes harabelerini ziyaret eden Kral; geçen sene Efes ma harabelerini gezdiğini, o da da çok zengin eserler gördüğünü söylemiştir. Muhterem misafire bu sefer hatinde İzmir Valisi Etiler Aykut refakat etmektedir. Harabelerin tetkikinde Kral ile beraber İzmirli zevat da vardır.

Kral Korfuya hareket etmiştir. İzmir, 29 (Hususi) — Kral sabaha karşı hareket etmiştir. Korfuya gidecek, Yunan Kralı İsmail ile beraber İzmirli zevatla birlikte Korfuya hareket etmektedir.

Ankara Devlet Matbaası Kurulacak

Ankara, 29 (Hususi) — Şehrimizde kurulacak olan büyük devlet matbaası plân projelerinin hazırlanması Başvekilin 1939 bütçesine miktar tahsisat koymuştur. Bu miktar için münasip bir arsa aramaktadır.

Istanbul Levazım Âmirliğinden verilen : Haricî Askerî Kıtaları İlanları

Bir adet Dural tramp firmı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 15,000 lira ilk teminatı 1125 liradır. Kapalı zarfla eksiltmesi 16-8-939 çarşamba günü saat 15 de komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi her ihale saatinden en geç bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyonuna vermeleri. (53) (4625)

Kapalı zarf usulile 3 adet taslama tezgâhı satın alınacaktır. Tahminen bedeli 33,000 lira ilk teminatı 2700 liradır. Kapalı zarfla eksiltmesi 17-8-939 perşembe günü saat 15 de vekâlet komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi 180 kuruş gün komisyonundan alınabilir. İsteklilerin kanununun 2, 3 cü maddesinde yazılı vesailerle birlikte ilk teminat ve teklif mektupları ihale saatinden en geç bir saat evveline kadar komisyonuna vermeleri. (52) (4626)

Ordu sıhhiyesi için 28 kalem sıhhi malzeme alınacaktır. Kamusal olarak eksiltmesi 4-8-939 cuma günü saat 15 de Tophane amirlik satınalma Ko. da yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 14003 lira ilk teminatı 1050 lira 22 kuruştur. Şartnamesi isteklilerin kanununun 2, 3 cü maddesinde yazılı vesailerle birlikte ilk teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en geç bir saat evveline kadar komisyonuna vermeleri. (85) (5393)

Adet
200 sırlı tencere
500 " su kovası
500 " süt kabı
1000 " çaydanlık
1000 " oturak
500 " " sürmeli
500 " ördek
500 cam ördek

Ordu hastaneleri için yukarıda yazılı sekiz kalem sırlı malzeme 4-8-939 cuma günü saat 14,30 da Tophane amirlik satınalma Ko. da açık eksiltme ile alınacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 4525 lira ilk teminatı 339 lira 37 kuruştur. Şartname ve numunesi komisyonunda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile belli saatte Ko. na gomeeri. (90) (5394)

400 adet trampet alınacaktır. Açık eksiltmesi 4-8-939 cuma günü saat 14 de Tophane İstanbul levazım amirliği satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 4960 lira ilk teminatı 372 liradır. Şartname ve numunesi komisyonunda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komisyonuna vermeleri. (87) (5395)

Cinsi Miktarı Tahmin bedeli İlk teminat İhale gün ve saati
Kilo Lira kuruş Lira kuruş
Yağ 881,275 42,301 20 3172 59 4.8.939 15,30
İslâhiyedeki kıtaatın ihtiyacı için yukarıda yazılı iki kalem kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Talibin isteklerini, çarşamba ve cuma günleri komisyonuna müracaatla isteklerini görebilirler. 2490 sayılı kanunun hükümlerine göre talip tarafından komisyonuna ibraz edilmesi mecburi bulunan ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyonuna verilmelidir. İhale İslâhiyede askerî satınalma komisyonunda yapılacaktır. (157) (5392)

Beher tanesine tahmin edilen fiatı 30 lira olan iki bin adet zarf arka çantası 2-8-939 Çarşamba günü saat 11 de kapalı zarfla satın alınacaktır. İlk teminat 4250 lira olup, şartnamesi Ankara M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonunun komisyonunda alınabilir. Eksiltmeye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanununun 2, 3 cü maddelerinde yazılı belgeler ile bu gibi işlemler meşgul tüccardan olduklarına dair vesikalarile birlikte teklif mektuplarını eksiltme saatinden behemehal bir saat evveline kadar Ankara M. M. Vekâleti Satınalma komisyonuna vermeleri. (100) (5142)

Elâzığ merkezi için 720,000 kilo un satın alınacaktır. Tahmin edilen bedeli 79,200 liradır. Şartnamesi Elâzığdaki askerî satınalma komisyonunda görülebilir. Eksiltme 5-8-939 cumartesi günü saat 10 da kapalı zarfla olacaktır. İlk teminat miktarı 5940 liradır. Teklif mektupları 5-8-939 Cumartesi günü saat dokuza kadar Elâzığda satınalma komisyonu reisliğine verilmelidir olacaktır.

Malatya birliği için 600,000 kilo un satın alınacaktır. Tahmin edilen bedeli 72,000 liradır. Şartnamesi Elâzığdaki askerî satınalma komisyonunda görülebilecektir. Eksiltme 5-8-939 Cumartesi günü saat 10,30 da kapalı zarf usulile olacaktır. Muvakkat teminat 5400 liradır. Teklif mektupları 5-8-939 Cumartesi günü saat 9,30 a kadar Elâzığdaki askerî satınalma komisyonuna verilmelidir olacaktır.

Hozat birlikleri için 1,350,000 kilo odun satın alınacaktır. Tahmin edilen bedeli 17,550 liradır. Şartnamesi Elâzığdaki askerî satınalma Komisyonunda görülebilecektir. Eksiltme 5-8-939 Cumartesi günü saat 9,30 da kapalı zarfla olacaktır. Muvakkat teminat 1316 lira 25 kuruştur. Teklif mektupları 5-8-939 Cumartesi günü saat 8,30 za kadar Elâzığdaki askerî satınalma komisyonu reisliğine verilmelidir olacaktır. (136) (5224)

Ankara garnizon birlik ve müesseseleri ihtiyacı için 5100 ton buğday öğütmesi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 76,500 lira olup muvakkat teminatı 5,075 liradır. Eksiltmesi 11-8-939 cuma günü saat 16 dadır. Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanununun 2, 3 cü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat evveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Ankara da levazım amirliği satınalma komisyonuna vermeleri. (172) (5558)

Ankara garnizonunun hayvanatı için 690,000 kilo yulaf kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 43,125 lira olup ilk teminatı 3243 lira 38 kuruştur. Eksiltmesi 11-8-939 cuma günü saat 11 dedir. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanununun 2, 3 cü maddelerinde istenilen belgeleri ile birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat evveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Ankara da Lv. amirliği satınalma komisyonuna vermeleri. Ve şartnamesini görmek isteyenlerin her gün öğleden sonra müracaatları. (169) (5508)

Ankara garnizonu hayvanat ihtiyacı için 1,121,000 kilo arpa veya yulaf kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi 11-8-939 cuma günü saat 15 dedir. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanununun 2, 3 cü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat evveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Ankara da Lv. amirliği satınalma komisyonuna vermeleri ve şartnameyi görmek isteyenlerin her gün öğleden sonra Ankara komisyonuna müracaatları. Yulaf tahmini bedeli 70,062 lira 50 kuruştur. İlk teminat 4780 lira 25 kuruş arpa tahmini bedeli 53,247 lira 50 kuruş, ilk teminatı 3912 lira 78 kuruştur. (168) (5509)

Merzifon garnizonu için 252,000 kilo ekmeklik un kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 32,760 lira ilk teminatı 2457 liradır. Eksiltme 15-8-939 salı günü saat 15 dedir. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanununun 2, 3 cü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat evveline kadar teminat mektuplarını Merzifonda askerî satınalma komisyonuna vermeleri şartname parasızdır. Görmek isteyenler her gün Merzifonda askerî satınalma komisyonundan alabilir veya görebilirler. (174) (5556)

3800 ton buğday öğütülmesinin ihalesi kapalı zarfla 14-8-939 Pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır. Buğdayın beher kilosunun öğütme muhammen bedeli bir kuruş altmış santimdir. Muvakkat teminatı 4290 liradır. Buğday öğütme şartnamesi İstanbul, Ankara, İzmir, Eskişehir, Konya, Manisa, Akşehir, askerî satınalma komisyonlarına gönderilmiştir. Mezkûr şartnameden isteyenler 152 kuruş mukabilinde Afyonda askerî satınalma komisyonundan alabilirler. Buğdayın öğütme işi hakkında malûmat edinmek isteyenler her gün ve isteklilerin de teklif mektup-

dafaa siperleri kurulacak olan birinci müdafaa hattı idi.

Bizim bir şey sormamıza vakit bırakmadın, kendisi:

— Ben, ihtiyar Grigorinin ölümünden mesulüm. O zavallının kanını ben döktüm. Fakat babamı kim öldürdü?.. Orada benden başka kimse yoktu. Kim öldürdü öyle ise babamı?..

Görüyorsunuz, ya... Oraya kadar sırf bunları ona sormak için giden bizlere, daha çabuk davranarak, o, soruyordu.

— Orada benden başka kimse yoktu!

Cümlesine dikkat isterim. Suçlu bunu acele ile söylemişti. Bunda Karamazof ruhuna uygun bir sabırsızlık ve saffet vardır.

— Katil ben değilim, yolunuzu şaşırarak asıl suçluyu elden kaçırmayınız.

Demek istiyor gibiydi.

— Evet öldürmek istemişim. İtirafında bulduktan sonra, hemen:

— Fakat masumum. Ben öldürmedim.

Diyordu.

Bu da hesaplı bir müdafaa planı icabıdır. "Evet öldürmek istedim!", itirafı, kendisinin ne kadar samimi ve açık yürekli bir adam olduğuna bizi inandırmak için bir tuzaktı. Fakat katiller, böyle zamanlarda hiç akla gelmeyecek derecede saffet ve sadelik de gösterirler. Netekim biz, suçluya:

— Sakın Smerdiyakov bu işi yapmış olmasın?

Deyince, umduğumuz netice çıktı. Dimitri Karamazof, zihnindeki plânın keşfedildiğine kızıp köpürdü. Çünkü o, bunu zamanında kullanmak üzere içinde saklıyordu. Kızgınlığı arasında, tedbiri unutarak:

— Smerdiyakov kan dökemeyecek bir zavallıdır!

Diye direndi.

Ama sakın inanıp aldanmayın. Evde bir başka adam bulunmadığı için suçu en sonunda yine Smerdiyakova atacak. Yalnız şimdilik henüz sırası gelmemiştir. Bu silâh, daha sonra kullanacak. Ertesi gün, belki daha sonra:

— Biliyorsunuz, ki Smerdiyakovu itiham edişinize ilk itiraz eden bendim. Fakat şimdi de sizin fikrinize geliyorum. Hakikaten bu işi ondan başka yapacak kimse yoktur.

Diyecekti.

İstintakta bize karşı garip bir tavır takınmıştı. Kızdığı bile oluyordu. Grigorinin şahitlik ettiğini ve söylediği şeylerin ehemmiyetini bilmiyor, onu ölmüş sanıyordu.

İşte bu inanış içinde akıl almaz ifadeler vermişti. Güya, babasını pencereden bakarken görmüş ve kılna hata getirmeden çekilip gitmiş... Üstünü aramak için kendisini soyumasını teklif ettik. Önce buna kızıp köpürdü; fakat razı oldu. Üç bin rubleden ancak

bin beş yüzünün hesabını bulabilmiştik.

Kese masalı işte bu hiddet içinde doğdu sanıyorum. Bu masala inanmanın güçlüğünü kendisi bildiğinden bunu yutturacak bir sürü şey daha uydurmak zorunda kalıyordu. Bu zamanlarda müstantiklerin suçluya kendisini toplayacak zaman ve fırsat vermeleri gerekir. Ancak bu suretle onların içlerinde sakladıkları asıl fikirlerini, gizli plânlarını anlamak kabil olur. Bir caniyi zorla söyletmeğe hakkımız yoktur.

Biz, bu işi zorla değil, zekâ ve tedbirle yaparız. Suçlunun bilmediği, hiç beklemeyeceği, ummadığı bir delili, bir şahidi, bir vesikayı ansızın çıkarmak, işte bu tedbirlerdendir. Dimitriye karşı da elimizde böyle bir koz vardı. Kapatı o çık gördüğünü söyleyen uşak Grigorinin ifadesi, katil bu kapıdan çıkmıştı. Bunu kendisine söyledik. Hepsini unutmuştu. Birdenbire yerinden fırladı ve:

— Odur, odur, katil Smerdiyakovdan başkası değildir öyle ise!

Diye bağırды.

Halbuki söylediği şeyin imkânsızlığını kendisi herkesten iyi biliyordu. Çünkü Smerdiyakov, ancak Grigoriyi yenserdikten sonra, bu işi yapabiliyordu. Zaman ise, cinayet zaten işlenmiş oluyordu. Fakat Grigorinin yaralanmasından evvel kapıyı açık bulduğunu öğrendik. (Lütfen sayfayı çeviriniz)

Istanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Satınalma Komisyonundan :

A — Merkezimizle mülhakat için 25 ton çubuk kükürt alınacaktır. Kükürtün beher kilosunun tahmin bedeli (15,5 kuruştan) umumunun tutarı (3875) liradır.

B — Şartnameler merkezimiz levazımından parasızdır.

C — Eksiltme 15-Ağustos-939 salı günü saat 14 de Galata Karamustafapaşa sokağında mezkûr merkez satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

D — Eksiltme açık olacaktır.

E — Muvakkat teminat parası 280 lira 63 kuruştur.

F — Eksiltmeye gireceklerin 1939 senesi ticaret odası vesikalarını göstermeleri şarttır. (5735)

1939 Resimli Hafta

Memleketimizin en güzel ve en ucuz haftalık gazetesidir

larını kanunun tarifati dahilinde ihaleden bir saat evvel Afyon da Kor satınalma komisyonuna vermeleri. (171) (5559)

Amasya alayının Çorçurom garnizonunda elektrik tesisatı İst. Lv. Amirliğinde mevcut şartnamesi mucibince bir adet motor açık eksiltme ile satın alınacaktır. Muhammen bedeli 2500 liradır. İlk teminatı 187 lira 50 kuruştur. Eksiltmesi 15-8-939 günü saat 15 de Amasyada alay garnizonunda yapılacaktır. İsteklilerin mezkûr günde Ko. na müracaat etmeleri. (5727)

25-7-939 da Pınarhisar, Babaeski ve Vize alaylarının kuru otlarının eksiltmesine talip çıkmadığından 4-8-939 cuma günü saat 15,30 da Babaeski 16 da Vize, 16 da Pınarhisar piyade alaylarının kuru ot eksiltmelerinin yapılacağı. (5729)

Çemişkezek birliği için 156000 kilo un satın alınacaktır. Tahmin edilen bedeli 20280 liradır. Şartnamesi Elâzığdaki askerî satınalma komisyonunda pazartesi, çarşamba ve cuma günleri öğleden sonra görülebilecektir. Eksiltme 16-8-939 çarşamba günü saat 10 da kapalı zarfla alınacaktır. İlk teminatı 1521 liradır. Teklif mektupları 16-8-939 çarşamba günü saat 9 za kadar Elâzığda satınalma Ko. Rs. ne verilmelidir olacaktır. (5728)

Ankara garnizonundaki birlik ve müesseseler hayvanatı için kapalı zarfla aşağıda yazıldığı üzere 1515 ton kuru ot satın alınacaktır. Miktarları tahmin bedelleri ve ilk teminatları aşağıda yazılı ve hizalarında gösterilen yerlere teslim şartile her birisi için ayrı ayrı teklif mektubu verilebileceği gibi heyeti umumiyesi için de mektup verilebilir. Tahmin edilen bedeli 71,962 lira 50 kuruş olup ilk teminatı 4848 liradır. Evsaf ve şartnamesi Ankara ve İstanbul Levazım amirlikleri ve Eskişehir or Satınalma komisyonlarından 360 kuruş mukabilinde alınabilir. İhale günü 17-8-939 perşembe günü saat 15 dedir. Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanununun 2, 3 cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat evveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Ankara da Levazım amirliği satınalma komisyonuna vermeleri. (196) (5726)

Teslim mahalli	Miktarı	Fiati	İlk teminatı	Tutarı
	Kilo	Ku. Sa.	Lira Ku.	Lira Ku.
32 alay	150,000	4 75	534 38	7,125
Harp Okulu	522,000	4 75	1,859 63	24,795
Muhafız Alayı	420,000	4 75	1,496 25	19,950
Diğer müessese ve birlikler	423,000	4 75	1,506 94	20,092,50

Merzifon garnizonu için 427,000 kilo kuru ot kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli 19,215 lira ilk teminatı 1441 lira 12 kuruştur. Eksiltmesi 14-8-939 Pazartesi günü saat 15 dedir. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanununun 2, 3 cü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat evveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Merzifon satınalma komisyonuna vermeleri kuru ota ait şartname garnizon satınalma komisyonundan alınabilir. Veya hut görülebilir. Şartnameler parasızdır. (173) (5557)

Karamazof Kardeşler

Yazan: Dostoyevski

Çeviren: Hakkı Süba Gezgün 249

Yakalandığı sırada hâkimlere uydurup anlattığı şu bin beş yüz rublelik her hikâyesinin kaynağı da işte budur. Her ihtimalle karşı, Makroile para sakladığı adamın kendinde izdat uçurumunu birleştirdiğini hatırlamanızı dile-

Eyde yaptığımız araştırmalar boşadır. Para, belki hâlâ oradadır. Belki bu ki Karamazof, sevgilisinin yanına kadın, yatıyordu. Dimitri de kendini teklife gelenleri duymayarak kadar için bir cevap hazırlamaya vakit bul-

İşte şimdi huzurunuzda durarak, kendisine tayin edeceğimiz akıbeti bekliyor. Hâkim efendiler, mesleğimizin insanlık korku duyduğumuz olmuş. Bu korkuyu en çok, kurtulmak imkânı kalmadığı demlerde bile cânilerin

müdafaayı bırakmadıkları zamanlar duyarız. Çünkü bu han'elerde adama insanlıktan ümidi kestiren hayvani bir hal vardır. Suçlu kısıkvrak yakalanınca, hâkimlere oyucu gözlerle bakar. Nereden hücumu uğrayacağını kestirmeye çalışır. Bu hücumu nasıl siperleyeceğini tasarlar. Kafasının içinde bin plân birden kurulur. Fakat ağzından bir tek kelime kaçırılmaz. Susuşu, kendisi sözleriyle kendini ele vermekten korktuğundan ötürüdür.

Bu cinayette de iş böyle oldu. İlk karşılaştığımız dakikanın sersemliği içinde, Dimitri:

— Kan! Kan!

Demiş sonra;

— Başımı gelenleri hak etmişim! Sözlerini ilâve etmişti. Fakat birdenbire kendini topladı. Henüz ne söyleyeceğini, nasl bir yol tutacağını kestirememişti. Sadece:

— Babamın ölümünde benim hiç bir suçum yok!

Dedi. Bu, arkasında daha başka mü-

